

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Εκλογή Βουλευτών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. ΓΕΝΙΚΑ

Ως εκλογικό σύστημα ορίζεται η διαδικασία μαθηματικής, τεχνικής και νομικής μορφής, με βάση την οποία καθορίζεται η ανάδειξη αιρετών αντιπροσώπων μέσα από τις διαδικασίες της ψηφοφορίας. Είναι ο θεσμικός μηχανισμός με βάση τον οποίο καθορίζονται ο τρόπος και οι όροι μετατροπής της λαϊκής βούλησης σε εκλεγμένους αντιπροσώπους, προκειμένου να επιτευχθεί η σύνθεση της Βουλής και η ανάδειξη της κυβέρνησης. Ιστορικά στην Ελλάδα έχουν θεσπιστεί συνολικά 15 διαφορετικά εκλογικά συστήματα. Η ποικιλία αυτή που παρουσιάζει η Ελλάδα οφείλεται στη σημασία που αποδίδεται στη μορφή του εκλογικού συστήματος από τη σύσταση του ελληνικού κράτους έως σήμερα.

Το εκλογικό σύστημα καθιερώνεται μέσα από κανόνες δικαίου, υπό τις επιταγές του Συντάγματος. Ειδικότερα δε στην Ελλάδα το εκάστοτε εκλογικό σύστημα καθορίζεται πάντοτε από τον αντίστοιχο εκλογικό νόμο, καθώς δεν υπάρχει συνταγματικά κατοχυρωμένη ρύθμιση. Το μοναδικό ελληνικό Σύνταγμα που περιείχε διάταξη καθιέρωσης πάγιου εκλογικού συστήματος ήταν το Σύνταγμα του 1925 (Α' 334/22.9.1926), το οποίο στο άρθρο 35 όριζε ότι «[Η] Βουλή σύγκαιται εκ βουλευτών, εκλεγομένων κατά νόμον υπό των εχόντων δικαίωμα προς τούτο πολιτών δια αμέσου καθολικής και μυστικής ψηφοφορίας και επί τη βάσει των αρχών της αναλογικής αντιπροσωπείας.». Βέβαια, η εν λόγω διάταξη ήτο θνησιγενής και αντικαταστάθηκε έναν χρόνο αργότερα με το Σύνταγμα του 1927 (Α' 107). Περαιτέρω, από τις 53 γνήσιες εκλογικές αναμετρήσεις από το 1843 μέχρι το 2019, οι σαράντα πέντε (45) έχουν γίνει με πλειοψηφικό και μόλις οκτώ (8) με -οποιασδήποτε μορφής- αναλογικό, καταδεικνύοντας αφενός την έλλειψη ανάγκης για υιοθέτηση αναλογικού συστήματος και αφετέρου τον ορατό κίνδυνο ακυβερνησίας.

Στην τελευταία Αναθεώρηση του Συντάγματος (2019), η προτείνουσα Βουλή με πρόταση της Κυβερνήσεως των ΣΥΡΙΖΑ – ΑΝΕΛ αποφάσισε να θέσει υπό αναθεώρηση το άρθρο 54 του εν ισχύ Συντάγματος, δίνοντας την κατεύθυνση της «καθιέρωσης αναλογικού εκλογικού συστήματος». Ωστόσο, ουδόλως εξειδικεύεται αν εννοείται απλή ή ενισχυμένη αναλογική, πέραν βεβαίως των ερμηνευτικών δυσχερειών που θα προέκυπταν από το γεγονός ότι η ταξινόμηση των εκλογικών συστημάτων ενέχει στοιχεία υποκειμενισμού. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και η αναθεωρητική πρόταση της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ ήταν διστακτική στο σημείο αυτό αποφεύγοντας τον ειδικότερο χαρακτηρισμό του προτεινόμενου αναλογικού συστήματος. Και τούτο, παρά το γεγονός ότι η ίδια είχε ήδη ψηφίσει τον ν. 4406/2016, ο οποίος χαρακτηρίζεται νόμος απλής αναλογικής, καθώς καταργεί την πριμοδότηση (bonus) εδρών που παραχωρούνται στο πρώτο κόμμα. Περαιτέρω, ούτε και η ερμηνευτική δήλωση που πρότεινε υπό το άρθρο 54 αναφορικά με τα

χαρακτηριστικά του αναλογικού συστήματος (πρόταση που έλαβε πλειοψηφία 155 ψήφων στην πρώτη Βουλή), παραπέμπει οπωσδήποτε, κατά το γράμμα της τουλάχιστον, σε σύστημα απλής αναλογικής. Αυτό προκύπτει μόνο από την αιτιολογική της έκθεση. Σύμφωνα με την ερμηνευτική δήλωση, *«[ε]κλογικό σύστημα θεωρείται αναλογικό, εφόσον το τελικό ποσοστό κατανομής των βουλευτικών εδρών δεν αποκλίνει περισσότερο από δέκα τοις εκατό από το αντίστοιχο ποσοστό ψήφων που έλαβε κάθε συνδυασμός στο σύνολο της Επικράτειας»*. Η αμφίσημη αυτή διατύπωση υπονοεί ένα σύστημα περισσότερο ή λιγότερο ενισχυμένης αναλογικής, αναλόγως της εκδοχής που θα εξυπηρετεί την εκάστοτε συγκυρία, αν δηλαδή το ποσοστό απόκλισης (πριμοδότησης) υπολογίζεται επί του συνολικού αριθμού των βουλευτικών εδρών ή επί του αριθμού εδρών που θα ελάμβανε, με αναλογική κατανομή, κάθε σχηματισμός. Τελικά, η Αναθεωρούσα Βουλή απέρριψε την ως άνω πρόταση αναθεώρησης και επενέβη στο άρθρο 54 με προσθήκη νέας παραγράφου, αναφορικά με τη ρύθμιση ζητημάτων της ψήφου των εκτός Επικρατείας εκλογέων.

Εκ των ανωτέρω καθίσταται σαφές, ότι τα ζητήματα ρύθμισης του εκλογικού συστήματος άπτονται καταρχήν της αρμοδιότητας του κοινού νομοθέτη, με μόνη συνταγματική επιταγή την έναρξη ισχύος του θεσπιζόμενου συστήματος από τις μεθεπόμενες εκλογές, εκτός αν ο εκλογικός νόμος ψηφιστεί από τα δύο τρίτα του συνόλου των βουλευτών (άρθρο 54 παρ. 1 Συντάγματος), οπότε και εφαρμόζεται από τις αμέσως επόμενες. Ωστόσο, και η διάταξη αυτή ευχερώς θα μπορούσε να αναθεωρηθεί από την παρούσα Βουλή, εφόσον το άρθρο 54 ετέθη στη βάση της Συνταγματικής Αναθεώρησης. Άλλωστε, η εν λόγω διάταξη, δεν αφορά αυτό καθ' εαυτό το περιεχόμενο του εκλογικού συστήματος, δηλαδή τον τρόπο κατανομής των κοινοβουλευτικών εδρών, αλλά τον χρόνο εφαρμογής του. Η ρύθμιση περί της ισχύος του εκλογικού συστήματος από τις μεθεπόμενες ή τις επόμενες, κατά περίπτωση, εκλογές, εισήχθη κατά τη συνταγματική αναθεώρηση του 2001 με ευρύτατη συναίνεση. Απηχούσε την πρόθεση του τότε αναθεωρητικού νομοθέτη να αφαιρέσει από την εκάστοτε κοινοβουλευτική πλειοψηφία τη δυνατότητα να διαμορφώνει τον εκλογικό νόμο κατά τα συμφέροντά της εν όψει των επικείμενων κάθε φορά εκλογών, πολύ περισσότερο όταν μπορούσε η ίδια να καθορίσει τον χρόνο διεξαγωγής τους. Η ρύθμιση έθετε φραγμό στην πρακτική αυτή, τον οποίο η κυβερνητική πλειοψηφία μπορούσε να υπερβεί μόνο με τη συγκατάθεση της αντιπολίτευσης και δη της αξιωματικής (βλ. *Ευ. Βενιζέλου, Το Αναθεωρητικό Κεκτημένο, 2002, σ. 244*), αφού με βάση τα αριθμητικά δεδομένα του μεταπολιτευτικού κοινοβουλευτισμού μόνο με τη δική της συνδρομή μπορούσε να επιτευχθεί πλειοψηφία δύο τρίτων. Είναι χαρακτηριστικό ότι στις εκλογικές αναμετρήσεις από το 1981 έως το 2007 το δεύτερο κόμμα καταλάμβανε σταθερά πάνω από 100 έδρες, και μάλιστα ακόμη και υπό την ισχύ νόμων απλής αναλογικής, όπως συνέβη την περίοδο 1989-1990, όπου χρειάστηκαν τρεις ταραχώδεις εκλογικές αναμετρήσεις σε διάστημα δέκα μηνών για να σχηματιστεί τελικώς αυτοδύναμη κυβέρνηση. Ειρήσθω εν παρόδω, το αυτό θα συνέβαινε αν οι τελευταίες εκλογές είχαν διεξαχθεί με τον ισχύοντα νόμο απλής αναλογικής (ν. 4406/2016), με βάση τα ποσοστά που έλαβαν τα κόμματα.

Η παρούσα Κυβέρνηση, σεβόμενη απολύτως την πάγια αρχή της αντικατάστασης του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου μόνο σε χρόνο που αποκλείει την οποιαδήποτε αιτίαση για αιφνιδιασμό του νομοθετικού αλλά και του εκλογικού σώματος αλλά και των κομμάτων που δεν εκπροσωπούνται στην παρούσα Βουλή, προτείνει σημειακές τροποποιήσεις στην

εκλογική νομοθεσία, για να προλάβει τις επώδυνες για τη χώρα δυσλειτουργίες που αναπόφευκτα θα προκύψουν και που έχουν καταγραφεί ήδη στην πολιτική μας ιστορία από την εφαρμογή αναλογικών εκλογικών συστημάτων. Ως πρόσφατη περίπτωση αναφέρεται η εφαρμογή αναλογικού συστήματος στις εκλογές για την ανάδειξη αιρετών της τοπικής αυτοδιοίκησης (ν. 4555/2018), όπου, εάν η παρούσα Κυβέρνηση δεν είχε επέμβει ρυθμιστικά, οι δήμοι και οι περιφέρειες της χώρας θα είχαν υποπέσει σε καθεστώς ακυβερνησίας και διοικητικής παράλυσης και θα είχαν καταστεί έρμαιο τυχοδιωκτισμών και όλως ευκαιριακών «συγκλίσεων», άσχετων με το δημόσιο συμφέρον.

Το διακύβευμα είναι μεγάλο και το νομοθετικό σώμα οφείλει να σταθεί στο ύψος της περίπτωσης. Όπως προηγουμένως αναλύθηκε, η ratio legis της θέσπισης εκλογικού συστήματος είναι να «επιτευχθεί η σύνθεση της Βουλής και η ανάδειξη της κυβέρνησης». Η Κυβέρνηση δεν μπορεί να αποτελεί τη σύμπληξη ευκαιριακών ή συγκυριακών κομματικών συσχετισμών με μόνο στόχο την άσκηση εξουσίας, χωρίς τη συνδρομή σταθερού και ενιαίου προγραμματικού πλαισίου, το οποίο βεβαίως μπορεί να γίνει προ εκλογών με την ευθεία συνένωσή τους σε ενιαίο κόμμα. Άλλωστε κάτι τέτοιο συνάδει και με τις δημοκρατικές μας αρχές, οι οποίες επιβάλλουν την ενημέρωση του εκλογικού σώματος, προς μόρφωση πλήρους γνώμης προ της ψηφοφορίας και την αποφυγή αιφνιδιασμού του, μετά την ανακοίνωση του εκλογικού αποτελέσματος. Πολύ δε περισσότερο, η χώρα δεν μπορεί να παραμένει ακυβέρνητη και να σύρεται σε συνεχείς και επαναλαμβανόμενες εκλογικές αναμετρήσεις, οι οποίες μειώνουν το κύρος της διεθνώς και προκαλούν αποσταθεροποίηση στην εθνική οικονομία και στη γεωπολιτική της θέση.

Με την προτεινόμενη τροποποίηση επιτυγχάνεται η εξεύρεση μιας κοινής συνισταμένης ανάμεσα στην αναλογικότητα εκπροσώπησης που εδόθη με τη λαϊκή εντολή, την εκλογική δύναμη και την κυβερνητική σταθερότητα. Κύριος γνώμονας είναι η θέσπιση ενός αξιόπιστου, διαφανούς, απλού και λειτουργικού πλαισίου, που θα εισάγει ένα νέο πολιτικό σύστημα στη μετά την κρίση Ελλάδα, το οποίο θα κληθεί να διαμορφώσει μία νέα σχέση εμπιστοσύνης ανάμεσα στον πολίτη και την πολιτική, μία σχέση που ξεκίνησε να οικοδομείται επί βάσεων στερεών με την πολιτική αλλαγή της 7^{ης} Ιουλίου 2019.

Βασικές αρχές του υπό θέσπιση συστήματος είναι :

- Η αναλογική κατανομή των εδρών εφόσον το πρώτο κόμμα συγκεντρώσει ποσοστό επί των εγκύρων ψηφοδελτίων μικρότερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%)
- Ο μηχανισμός μείωσης της αναλογικότητας έως του ογδόντα τρία και τριάντα τρία εκατοστά επί τοις εκατό (83,33%), εφόσον το πρώτο κόμμα συγκεντρώσει ποσοστό άνω του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Οι βασικές αρχές που διέπουν το παρόν σχέδιο νόμου συντάσσονται πλήρως με τις συνταγματικές αρχές της ισοδυναμίας της ψήφου και της αντιπροσώπευσης και διαπνέονται από εκλογική δικαιοσύνη. Η δε δικλείδα επίτευξης ενός ελαχίστου ποσοστού για την πριμοδότηση συντάσσεται με την ευρωπαϊκή ανώτατη νομολογία (βλ. σχετικά Απόφαση 1/2014 Ιταλικού Συνταγματικού Δικαστηρίου, όπου κηρύχθηκε αντισυνταγματικός ο μηχανισμός του bonus στο εκλογικό σύστημα του 2005, λόγω της απουσίας ενός ελάχιστου, πλην ευλόγου, εκλογικού κατωφλίου για την ενεργοποίησή του), αλλά και με τη νομολογία

του Ανώτατου Ειδικού Δικαστηρίου (βλ. ενδεικτικά ΑΕΔ 18/2017, 30/2010, 19/2010), όπου άνευ ουδεμίας επιφύλαξης κρίνεται ότι το Σύνταγμα «[κ]αταλείπει καταρχήν στον κοινό νομοθέτη την ελευθερία να καθορίζει, σύμφωνα με τις πολιτικές συνθήκες που επικρατούν κάθε φορά, το κατά την κρίση του περισσότερο πρόσφορο και ενδεδειγμένο, για τις συγκεκριμένες περιστάσεις εκλογικό σύστημα. Εξάλλου, δεν συνάγεται από καμία συνταγματική διάταξη ότι οι βουλευτές εκλέγονται με βάση την εκλογική δύναμη του κόμματός τους σε ορισμένη εκλογική περιφέρεια, κατά τη ρητή μάλιστα επιταγή του άρθρου 51 παρ. 2 του Συντάγματος, οι βουλευτές αντιπροσωπεύουν το Έθνος» και όχι τα κόμματα από τα οποία προέρχονται.

Περαιτέρω δε, το εκλογικό σύστημα, εκτός από το εκλογικό αποτέλεσμα, [οφείλει να] επηρεάζει και τους όρους διεξαγωγής της δημόσιας διαβούλευσης που προηγείται των εκλογών, βασικός άξονας της οποίας είναι η ελεύθερη μόρφωση της γνώμης του εκλογέα. Ο εκλογέας ψηφίζει για το πώς θα ήθελε να κυβερνηθεί με βάση τα όσα τα κόμματα, μέσω των υποψηφίων βουλευτών τους, εξαγγέλλουν. Ένα σύστημα απλής αναλογικής αναγκαστικά διαστρεβλώνει τη γνώμη του εκλογέα, καθώς τείνει να μεταθέτει το ζήτημα των κρίσιμων συναινέσεων και συμβιβασμών για μετά τις εκλογές και όχι πριν. Και τούτο διότι η απλή αναλογική εκπροσώπηση δίδει την προοπτική μιας Βουλής με πολλά μικρά κόμματα, εκ των οποίων δε συνάγεται από πριν ποιοι μπορεί να είναι οι κυβερνητικοί εταίροι. Αυτό άλλωστε έχει αποδειχθεί και από τη μεταπολιτευτική πολιτική μας ιστορία.

Άλλωστε, η «πολιτική εντολή - πλαίσιο» που λαμβάνει ο βουλευτής από τον Λαό, κατά τη φράση του Αριστόβουλου Μάνεση και του Δημήτρη Τσάτσου (Α. Μάνεσης, *Αι εγγυήσεις τηρήσεως του Συντάγματος*, τ. II', Αφοί Π. Σάκκουλα, Αθήναι-Θεσσαλονίκη, 1965, σελ. 191 και Δ. Τσάτσος, *Συνταγματικό Δίκαιο*, τ. Β', *Οργάνωση και λειτουργία της Πολιτείας*, θ' εκδ., Αντ. Ν. Σάκκουλας, Αθήνα-Κομοτηνή, 1993, σελ. 91) δεσμεύει πολιτικά τον βουλευτή, στο πλαίσιο των αρχών που ο ίδιος έθεσε στον δημόσιο διάλογο προεκλογικά. Συνεπώς, για λόγους συνταγματικής τάξης, δημοκρατικού σεβασμού και εκλογικού ανταγωνισμού, επιβάλλεται τα διλήμματα και οι συμβιβασμοί να τίθενται επί τάπητος προ των εκλογών. Οι εκλογές που απλώς διευρύνουν την κομματική εκπροσώπηση και ευνοούν τεχνηέντως τους μετεκλογικούς συμβιβασμούς και τις συνεννοήσεις κάθε είδους, λαμβάνουν χώρα ερήμην του εκλογέα, δεν εξυπηρετούν το δημόσιο συμφέρον και απέχουν παρασάγγας από την τήρηση της αρχής «της ισοδυναμίας της ψήφου».

Β. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Επί του άρθρου 1

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 1 εισάγεται ο κορμός του νέου εκλογικού συστήματος με τη θέσπιση ορίου πάνω από το οποίο το κόμμα που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων, δικαιούται πριμοδότηση εδρών. Εφόσον το αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας, έχει λάβει ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εγκύρων ψηφοδελτίων, διακόσιες ογδόντα (280) έδρες κατανέμονται αναλογικά

μεταξύ των δικαιούμενων εδρών κομμάτων. Ο αριθμός των διακοσίων ογδόντα εδρών μειώνεται κατά μια έδρα και μέχρι ανώτατου αριθμού μείωσης τις τριάντα (30) έδρες για κάθε μισό τοις εκατό (0,5%) πλέον του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) που έχει συγκεντρώσει το αυτοτελές κόμμα που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων. Η ρύθμιση αυτή εφαρμόζεται και για συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, ο οποίος συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων. Ο δε μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων που αποτελούν τον συνασπισμό είναι μικρότερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων, τότε η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται για το αυτοτελές κόμμα.

Για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται κάθε εκλογικός σχηματισμός, το σύνολο των ψήφων που συγκέντρωσε στην Επικράτεια, πολλαπλασιάζεται με τον συνολικό αριθμό των εδρών που κατανέμονται στα κόμματα που δικαιούνται έδρα σύμφωνα με τον υπολογισμό της παραγράφου 2 του προτεινόμενου άρθρου. Το γινόμενο τους διαιρείται με το άθροισμα των εγκύρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν στην Επικράτεια όσοι σχηματισμοί συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Οι έδρες που δικαιούται κάθε σχηματισμός στην Επικράτεια είναι το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης. Αν το άθροισμα των ως άνω ακεραίων μερών των πηλίκων υπολείπεται του αριθμού των εδρών που έχει υπολογιστεί από την παράγραφο 2, τότε παραχωρείται, κατά σειρά, ανά μία έδρα και ως τη συμπλήρωση αυτού του αριθμού στους σχηματισμούς, των οποίων τα πηλίκα εμφανίζουν τα μεγαλύτερα δεκαδικά υπόλοιπα.

Στο αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας, παραχωρούνται, επιπλέον των εδρών που λαμβάνει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι υπόλοιπες έδρες και μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού των τριακοσίων εδρών, οι οποίες προέρχονται από εκλογικές περιφέρειες στις οποίες έχουν παραμείνει αδιάθετες έδρες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 8 του άρθρου 100. Η επιπλέον παραχώρηση γίνεται, επίσης, σε συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Σε διαφορετική περίπτωση η επιπλέον παραχώρηση, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2, γίνεται στο αυτοτελές κόμμα που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων.

Περαιτέρω, αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, περισσότερες έδρες από όσες του αναλογούν κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ο συνολικός αριθμός τους αναπροσαρμόζεται, προκειμένου να λάβει τελικά τις έδρες που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 100, οπότε και μειώνεται αντίστοιχα ο αριθμός των εδρών που καταλαμβάνει ο πρώτος κατά σειρά σε έγκυρα ψηφοδέλτια εκλογικός σχηματισμός.

Επί του άρθρου 2

Για την κατανομή τυχόν αδιάθετων εδρών υπολογίζεται η διαφορά των εδρών που έχουν διατεθεί, από τις έδρες που δικαιούνται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Στη συνέχεια υπολογίζονται τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ψήφων των εκλογικών σχηματισμών σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτός από τις μονοεδρικές. Το υπόλοιπο αυτό είναι η διαφορά του γινομένου των εδρών που κατέλαβαν οι παραπάνω σχηματισμοί στην εκλογική περιφέρεια επί το εκλογικό της μέτρο από το σύνολο των ψήφων που έλαβαν στην ίδια εκλογική περιφέρεια. Τυχόν αδιάθετες έδρες διεδρικών και τριεδρικών εκλογικών περιφερειών διατίθενται, κατά σειρά και ανά μία, στον εκλογικό σχηματισμό που εμφανίζει σε καθεμία από αυτές τα μεγαλύτερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα. Εάν σε κάποιο εκλογικό σχηματισμό διατεθούν συνολικά περισσότερες έδρες από όσες δικαιούνται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99, οι πλεονάζουσες αφαιρούνται, ανά μια, από τις τριεδρικές περιφέρειες και αν υπάρξει ανάγκη από τις διεδρικές, στις οποίες εμφανίζει τα μικρότερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα.

Οι δε εκλογικές περιφέρειες που εξακολουθούν να έχουν αδιάθετες έδρες διατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά, με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα του εκλογικού σχηματισμού με το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια που δικαιούται έδρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 99. Στον εκλογικό σχηματισμό που έχει τον μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια παραχωρείται ανά μία έδρα από καθεμία από αυτές τις εκλογικές περιφέρειες και ως τη συμπλήρωση του αριθμού των εδρών που ο εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Αν πάλι παραμείνουν αδιάθετες έδρες, η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται διαδοχικά για όλους τους εκλογικούς σχηματισμούς που συμμετέχουν σε αυτή, αρχίζοντας από όποιον συγκέντρωσε τον μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων σε όλη την επικράτεια προς αυτόν με τον αμέσως μεγαλύτερο.

Επί του άρθρου 3

Τίθεται η έναρξη ισχύος, υπό την επιφύλαξη της συνταγματικής επιταγής του άρθρου 54, ήτοι της εφαρμογής του παρόντος εκλογικού συστήματος από τις αμέσως επόμενες εκλογές, σε περίπτωση υπερψήφησης του σχεδίου νόμου από τουλάχιστον διακόσιους βουλευτές.

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Θεοδωρικάκος

Κων. Τσιάρας

ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

- Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 2, 3 και 4 του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), οι οποίες είχαν ως εξής :

«2. Για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται κάθε εκλογικός σχηματισμός, το σύνολο των ψήφων που συγκέντρωσε στην Επικράτεια πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό 250. Το γινόμενο τους διαιρείται με το άθροισμα των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν στην Επικράτεια όσοι σχηματισμοί συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών, σύμφωνα με τις διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου. Οι έδρες που δικαιούται κάθε σχηματισμός στην Επικράτεια είναι το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης. Αν το άθροισμα των ως άνω ακέραιων μερών των πηλίκων υπολείπεται του αριθμού 250, τότε παραχωρείται, κατά σειρά, ανά μία έδρα και ως τη συμπλήρωση αυτού του αριθμού στους σχηματισμούς, των οποίων τα πηλίκια εμφανίζουν τα μεγαλύτερα δεκαδικά υπόλοιπα.

3.α. Στο αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας, παραχωρούνται, επιπλέον των εδρών που λαμβάνει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, πενήντα (50) ακόμη έδρες, οι οποίες προέρχονται από εκλογικές περιφέρειες στις οποίες έχουν παραμείνει αδιάθετες έδρες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 100, παρ. 4,5,6,7 και 8. Η επιπλέον παραχώρηση πενήντα (50) εδρών γίνεται, επίσης, σε συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν.

β. Το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, σε συμβούλιο, κατά την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών, αποφαινεται, αμετακλήτως, για το χαρακτήρα κάθε κόμματος, ως αυτοτελούς ή ως συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων. Η κρίση του διαμορφώνεται, χωρίς δικονομικούς περιορισμούς, από τα υπάρχοντα στοιχεία, τα οποία μπορούν να συμπληρωθούν με υπόμνημα των κομμάτων και των υποψηφίων.

4. Αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις παρ. 2,3α και 4 του παρόντος άρθρου και τις παρ. 1,2 και 3 του άρθρου 100, περισσότερες έδρες από όσες του αναλογούν κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου, ο συνολικός αριθμός τους αναπροσαρμόζεται, προκειμένου να λάβει τελικά τις έδρες που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 100. Στην περίπτωση αυτή μειώνεται αντίστοιχα ο αριθμός των εδρών που καταλαμβάνει ο πρώτος κατά σειρά σε έγκυρα ψηφοδέλτια εκλογικός σχηματισμός.»

- Αντικαθίστανται οι παράγραφοι 6, 7 και 8 του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 (Α' 57), οι οποίες είχαν ως εξής :

«6. Για την κατανομή τυχόν αδιάθετων εδρών υπολογίζεται η διαφορά των εδρών που έχουν διατεθεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, από τις έδρες που δικαιούνται, σύμφωνα με τις παρ. 2,3α και 4 του άρθρου 99. Στη συνέχεια υπολογίζονται τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ψήφων των εκλογικών σχηματισμών σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτός από τις μονοεδρικές. Το υπόλοιπο αυτό είναι η διαφορά του γινομένου των εδρών που κατέλαβαν οι παραπάνω σχηματισμοί στην εκλογική περιφέρεια επί το εκλογικό της μέτρο από το σύνολο των ψήφων που έλαβαν στην ίδια εκλογική περιφέρεια.

7. Τυχόν αδιάθετες έδρες διεδρικών και τριεδρικών εκλογικών περιφερειών διατίθενται, κατά σειρά και ανά μία, στον εκλογικό σχηματισμό που εμφανίζει σε καθεμία από αυτές τα μεγαλύτερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα. Εάν σε κάποιο εκλογικό σχηματισμό διατεθούν συνολικά περισσότερες έδρες από όσες δικαιούνται, σύμφωνα με τις παρ. 2,3α και 4 του άρθρου 99, οι πλεονάζουσες αφαιρούνται, ανά μια, από τις τριεδρικές περιφέρειες και αν υπάρξει ανάγκη από τις διεδρικές, στις οποίες εμφανίζει τα μικρότερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα.

8. Οι εκλογικές περιφέρειες που εξακολουθούν να έχουν αδιάθετες έδρες διατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά, με βάση τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα του εκλογικού σχηματισμού με το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια που δικαιούνται έδρα σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 99. Στον εκλογικό σχηματισμό που έχει το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια παραχωρείται ανά μία έδρα από καθεμία από αυτές τις εκλογικές περιφέρειες και ως τη συμπλήρωση του αριθμού των εδρών που ο εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, σύμφωνα με τις παρ. 2,3α και 4 του άρθρου 99. Αν πάλι παραμείνουν αδιάθετες έδρες, η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται διαδοχικά για όλους τους εκλογικούς σχηματισμούς που συμμετέχουν σε αυτή, αρχίζοντας από όποιον συγκέντρωσε το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων σε όλη την επικράτεια προς αυτόν με τον αμέσως μεγαλύτερο.»

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
Εκλογή Βουλευτών

Άρθρο 1

Τροποποίηση του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Οι παράγραφοι 2 έως 4 του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται με παραγράφους, ως εξής:

«2. Ο αριθμός των εδρών που κατανέμονται στα κόμματα τα οποία συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος ορίζεται ως εξής:

α) Εφόσον το αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας έχει λάβει ποσοστό μικρότερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των έγκυρων ψηφοδελτίων, το σύνολο των εδρών κατανέμεται μεταξύ των δικαιούμενων εδρών κομμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

β) Εφόσον το αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας έχει λάβει ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των έγκυρων ψηφοδελτίων, διακόσιες ογδόντα (280) έδρες κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των δικαιούμενων εδρών κομμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3. Ο αριθμός των διακοσίων ογδόντα (280) εδρών μειώνεται κατά μια έδρα και μέχρι ανώτατου αριθμού μείωσης τις τριάντα (30) έδρες για κάθε μισό τοις εκατό (0,5%) πλέον του εικοσιπέντε τοις εκατό (25%) που έχει συγκεντρώσει το αυτοτελές κόμμα που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων.

Η διάταξη του ανωτέρω εδαφίου εφαρμόζεται και για συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, ο οποίος συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από την δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων που αποτελούν τον συνασπισμό είναι μικρότερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων τότε η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται για το αυτοτελές κόμμα.

3. Για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται κάθε εκλογικός σχηματισμός, το σύνολο των ψήφων που συγκέντρωσε στην Επικράτεια πολλαπλασιάζεται με τον συνολικό αριθμό των εδρών που κατανέμονται στα κόμματα που δικαιούνται έδρα σύμφωνα με τον υπολογισμό της παραγράφου 2 του παρόντος. Το γινόμενο τους διαιρείται με το άθροισμα των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν στην Επικράτεια όσοι σχηματισμοί συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Οι έδρες που δικαιούται κάθε σχηματισμός στην Επικράτεια είναι το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης. Αν το άθροισμα των ως άνω ακέραιων μερών των πηλίκων υπολείπεται του αριθμού των εδρών που έχει υπολογιστεί από την παράγραφο 2 του παρόντος, τότε παραχωρείται, κατά σειρά, ανά μία έδρα και ως τη συμπλήρωση αυτού του αριθμού στους σχηματισμούς, των οποίων τα πηλικά εμφανίζουν τα μεγαλύτερα δεκαδικά υπόλοιπα.

4.α. Στο αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας, παραχωρούνται, επιπλέον των εδρών που λαμβάνει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι υπόλοιπες έδρες και μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού των τριακοσίων (300) εδρών, οι οποίες προέρχονται από εκλογικές περιφέρειες στις οποίες έχουν παραμείνει αδιάθετες έδρες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 8 του άρθρου 100. Η επιπλέον παραχώρηση γίνεται, επίσης, σε συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Σε διαφορετική περίπτωση η επιπλέον παραχώρηση, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2, γίνεται στο αυτοτελές κόμμα που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων.

β. Το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, σε συμβούλιο, κατά την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών, αποφαινεται, αμετακλήτως, για τον χαρακτήρα κάθε κόμματος, ως αυτοτελούς ή ως συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων. Η κρίση του διαμορφώνεται, χωρίς διονομικούς περιορισμούς, από τα υπάρχοντα στοιχεία, τα οποία μπορούν να συμπληρωθούν με υπόμνημα των κομμάτων και των υποψηφίων.

5. Αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3α και 4 του παρόντος άρθρου και τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 100, περισσότερες έδρες από όσες του αναλογούν κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ο συνολικός αριθμός τους αναπροσαρμόζεται, προκειμένου να λάβει τελικά τις έδρες που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 100. Στην περίπτωση αυτή μειώνεται αντίστοιχα ο αριθμός των εδρών που καταλαμβάνει ο πρώτος κατά σειρά σε έγκυρα ψηφοδέλτια εκλογικός σχηματισμός.»

Άρθρο 2

Τροποποίηση του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Οι παράγραφοι 6 έως 8 του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«6. Για την κατανομή τυχόν αδιάθετων εδρών υπολογίζεται η διαφορά των εδρών που έχουν διατεθεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, από τις έδρες που δικαιούται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Στη συνέχεια υπολογίζονται τα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα ψήφων των εκλογικών σχηματισμών σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτός από τις μονοεδρικές. Το υπόλοιπο αυτό είναι η διαφορά του γινομένου των εδρών που κατέλαβαν οι παραπάνω σχηματισμοί στην εκλογική περιφέρεια επί το εκλογικό της μέτρο από το σύνολο των ψήφων που έλαβαν στην ίδια εκλογική περιφέρεια.

7. Τυχόν αδιάθετες έδρες διεδρικών και τριεδρικών εκλογικών περιφερειών διατίθενται, κατά σειρά και ανά μία, στον εκλογικό σχηματισμό που εμφανίζει σε καθεμία από αυτές τα μεγαλύτερα αχρησιμοποίητα υπόλοιπα. Εάν σε κάποιο εκλογικό σχηματισμό διατεθούν

συνολικά περισσότερες έδρες από όσες δικαιούται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99, οι πλεονάζουσες αφαιρούνται, ανά μία, από τις τριεδρικές περιφέρειες και αν υπάρξει ανάγκη από τις διεδρικές, στις οποίες εμφανίζει τα μικρότερα αξιοποιητά υπόλοιπα.

8. Οι εκλογικές περιφέρειες που εξακολουθούν να έχουν αδιάθετες έδρες διατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά, με βάση τα αξιοποιητά υπόλοιπα του εκλογικού σχηματισμού με το μικρότερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στην Επικράτεια που δικαιούται έδρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 99. Στον εκλογικό σχηματισμό που έχει τον μικρότερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στην Επικράτεια παραχωρείται ανά μία έδρα από καθεμία από αυτές τις εκλογικές περιφέρειες και ως τη συμπλήρωση του αριθμού των εδρών που ο εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Αν πάλι παραμείνουν αδιάθετες έδρες, η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται διαδοχικά για όλους τους εκλογικούς σχηματισμούς που συμμετέχουν σε αυτή, αρχίζοντας από όποιον συγκέντρωσε τον μικρότερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων σε όλη την Επικράτεια προς αυτόν με τον αμέσως μεγαλύτερο.»

Άρθρο 3 **Έναρξη ισχύος**

Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 54 του Συντάγματος, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Π. Θεοδωρικάκος

Κων. Τσιάρας

Αριθμ. 3 / 1 / 2020

Ε Κ Θ Ε Σ Η
Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών «Εκλογή Βουλευτών»

A. Με το υπόψη σχέδιο νόμου, επέρχονται επιμέρους τροποποιήσεις επί της νομοθεσίας σχετικά με την εκλογή βουλευτών (άρθρα 99 και 100 του π.δ. 26/2012). Ειδικότερα:

Επανακαθορίζεται ο τρόπος κατανομής των εδρών για κάθε συμμετέχοντα εκλογικό σχηματισμό (κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων) στην Επικράτεια και στις εκλογικές περιφέρειες, ανάλογα με το εάν το κόμμα που συγκέντρωσε τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας έχει λάβει ποσοστό μικρότερο, μεγαλύτερο ή ίσο του θεσπιζόμενου ορίου του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) επί των εγκύρων ψηφοδελτίων. (άρθρα 1, 2)

B. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, δεν προκαλούνται δημοσιονομικές επιπτώσεις επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και των προϋπολογισμών των λοιπών φορέων της Γενικής Κυβέρνησης.

Αθήνα, 13 Ιανουαρίου 2020

Η Γενική Διευθύντρια

Ιουλία Γ. Αρμάγου

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΑΡΜΟΔΙΟΣ : ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΜΟΥΓΙΟΣ

ΘΕΣΗ / ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2131364436

E-MAIL: TH.MOUGIOS@YPES.GR

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

«Εκλογή Βουλευτών»

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ

Υιοθέτηση νέου εκλογικού συστήματος, κατάργηση απλής αναλογικής που εισήχθη με τον ν. 4406/2016.

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

1.1. Περιγράψτε το πρόβλημα (οικονομικό, κοινωνικό ή άλλο), το οποίο καθιστά αναγκαία την προώθηση και ψήφιση της αξιολογούμενης ρύθμισης

Η ανάγκη υιοθέτησης ενός εκλογικού συστήματος που να διευκολύνει την σύνθεση της Βουλής και την ανάδειξη Κυβέρνησης.

1.2. Αναφέρατε τους στόχους που επιδιώκει η αξιολογούμενη ρύθμιση συμπεριλαμβάνοντας επιπλέον τυχόν ποσοτικοποιημένα και ποιοτικά στοιχεία των επιδιωκόμενων στόχων και αποτελεσμάτων

- Εκσυγχρονισμός της εκλογικής νομοθεσίας με λειτουργικές διατάξεις.
- Ενδυνάμωση κυβερνησιμότητας
- Τόνωση της αξιοπιστίας του πολιτικού συστήματος
- Εδραίωση σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ πολίτη και πολιτικού συστήματος
- Συγκερασμός λαϊκής βούλησης με την εκλογική δύναμη

1.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις κοινωνικές και οικονομικές ομάδες που επηρεάζει άμεσα και αυτές που επηρεάζει έμμεσα η αξιολογούμενη ρύθμιση και προσδιορίστε τον λόγο της επιρροής

Το σύνολο της ημεδαπής κοινωνικοοικονομικής διαστρωμάτωσης.

2. Καταλληλότητα

2.1. Αναφέρατε, εάν υπάρχουν, προηγούμενες προσπάθειες αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος στην Ελλάδα και περιγράψτε αναλυτικά τα επιτυχή και τα προβληματικά σημεία των προσπαθειών αυτών

Κατά το παρελθόν έχουν γίνει διάφορες προσπάθειες ρύθμισης των ιδίων ζητημάτων, η εξέλιξη των οποίων ωστόσο, κατέστησε επιτακτική την ανάγκη εκ νέου τροποποίησής, για επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος.

2.2. Αναφέρατε τουλάχιστον ένα παράδειγμα αντιμετώπισης του ίδιου ή παρόμοιου προβλήματος σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του ΟΟΣΑ (εφόσον υπάρχει) και αιτιολογήστε τον λόγο για τον οποίο επιλέξατε τη συγκεκριμένη χώρα.

2.3. Απαριθμήστε αναλυτικά τα διατάγματα και τις κανονιστικές πράξεις που πρέπει να εκδοθούν, προκειμένου να εφαρμοστεί πλήρως η αξιολογούμενη ρύθμιση και περιγράψτε για κάθε μία από αυτές τυχόν θέματα που πρέπει να προσεχθούν κατά την εφαρμογή της

3. Συνέπειες στην Οικονομία

3.1 Αναφέρατε αναλυτικά ποιες κατηγορίες επιχειρήσεων αφορά η αξιολογούμενη ρύθμιση

3.2 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στη δομή της αγοράς

Δεν εισάγονται ρυθμίσεις που να επιδρούν στη δομή της αγοράς.

3.3 Μετρήστε το κόστος εγκατάστασης για νέες επιχειρήσεις πριν και μετά την αξιολογούμενη ρύθμιση, με την χρήση του «τυποποιημένου μοντέλου κόστους»

3.4 Αναφέρατε αναλυτικά την επίδραση της προτεινόμενης ρύθμισης στις λειτουργίες της παραγωγής και του μάρκετινγκ των επιχειρήσεων

3.5. Αναφέρατε αναλυτικά και αιτιολογήστε την επίδραση της αξιολογούμενης ρύθμισης στην ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων

3.6. Προσδιορίστε το διοικητικό βάρος των επιχειρήσεων που προκαλεί ή αφαιρεί η προτεινόμενη ρύθμιση, εφαρμόζοντας το «τυποποιημένο μοντέλο κόστους»

3.7 Προσδιορίστε ειδικότερα και μετρήστε αναλυτικά και ξεχωριστά το κόστος και τα οφέλη που θα προκύψουν από την προτεινόμενη ρύθμιση για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις

3.8. Προσδιορίστε αναλυτικά τα οφέλη ή την επιβάρυνση του κρατικού προϋπολογισμού, που αναμένεται να προκληθούν από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Όπως αναφέρονται αναλυτικά στην συνημμένη έκθεση του ΓΛΚ.

3.9. Προσδιορίστε αναλυτικά τυχόν συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην εθνική οικονομία

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

4.1. Αναφέρατε τις προσδοκώμενες συνέπειες της προτεινόμενης ρύθμισης στην κοινωνία γενικά και στις επηρεαζόμενες κοινωνικές ομάδες ειδικά

- Η ενίσχυση της κυβερνητικής σταθερότητας εγγυάται το κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο εντός του οποίου οι κοινωνίες ευημερούν και αναπτύσσονται.

4.2. Αναφέρατε τα σημερινά δεδομένα για κάθε ένα τομέα και κάθε μία κοινωνική ομάδα που επηρεάζονται από την αξιολογούμενη ρύθμιση, όπως αυτά προκύπτουν από την Ελληνική Στατιστική Υπηρεσία

4.3. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τα οφέλη που αναμένεται να προκύψουν για τον πολίτη από την προτεινόμενη ρύθμιση

4.4. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, τα οποία επιφέρουν βελτίωση των υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη

4.5. Αναφέρατε τα σημεία της προτεινόμενης ρύθμισης, που απλουστεύουν τις διοικητικές διαδικασίες

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

5.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος και τη μείωση των περιβαλλοντικών κινδύνων

5.2. Αναφέρατε περιληπτικά τα βασικά σημεία της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη ρύθμιση (εφόσον υπάρχει)

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

6.1. Περιγράψτε ξεχωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης για τη βελτίωση της λειτουργίας και της αποδοτικότητας της Δημόσιας Διοίκησης

6.2. Αναφέρατε τις αναμενόμενες συνέπειες της αξιολογούμενης ρύθμισης στον τρόπο απονομής της Δικαιοσύνης (εφόσον υπάρχουν)

7. Νομιμότητα

7.1 Αναφέρατε το πλαίσιο διατάξεων του Συντάγματος στο οποίο ενδεχομένως εντάσσεται η προτεινόμενη ρύθμιση

7.2. Αναφέρατε τυχόν νομολογία των εθνικών δικαστηρίων και ιδίως του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, του Συμβουλίου της Επικρατείας, του Αρείου Πάγου ή του Ελεγκτικού Συνεδρίου που αφορά θέματα συναφή με την προτεινόμενη ρύθμιση

7.3. Αναφέρατε τις σχετικές διατάξεις και προβλέψεις του ευρωπαϊκού κοινοτικού δικαίου και των διεθνών συμβάσεων που έχει κυρώσει η Ελλάδα, όπως επίσης και τυχόν νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

7.4. Αναφέρατε τυχόν σχετικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και της νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

8. Αρμοδιότητα

8.1. Αναφέρατε τα υπουργεία που είναι συναρμόδια για τον σχεδιασμό και την προώθηση της αξιολογούμενης ρύθμισης, αιτιολογώντας ειδικά τους λόγους συναρμοδιότητας

Συναρμόδια Υπουργεία για το σύνολο των ρυθμίσεων του παρόντος σχεδίου:

- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης
- Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη

8.2. Αναφέρατε τις οργανικές μονάδες με τις οποίες υπήρξε συνεργασία του επισπεύδοντος υπουργείου κατά το στάδιο προετοιμασίας της εξεταζόμενης ρύθμισης

8.3. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες, που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε ξεχωριστής δράσης που προέρχεται από την εξεταζόμενη ρύθμιση

Το σύνολο των φορέων του δημοσίου τομέα, οι αποκεντρωμένες διοικήσεις του κράτους και οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού.

8.4. Σε περίπτωση που η προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπει τη σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, επιτροπής, συμβουλίου ή άλλου συλλογικού οργάνου, αναφέρατε συνοπτικά τη γνωμοδότηση της Διυπουργικής Επιτροπής της απόφασης

Πρωθυπουργού Υ189/18-7-2006 (ΦΕΚ Β' 953) και επισυνάψτε τη μελέτη σκοπιμότητας και την οικονομοτεχνική μελέτη

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

9.1. Αναφέρατε τους νομοτεχνικούς κανόνες, οι οποίοι εφαρμόστηκαν κατά τη σύνταξη της προτεινόμενης διάταξης, με αναφορά στο εγχειρίδιο οδηγιών της Κεντρικής Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής (ΚΕ.Ν.Ε.)

Τηρήθηκαν οι κανόνες του εγχειριδίου της ΚΕΝΕ.

9.2. Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιεί, αντικαθιστά ή καταργεί η προτεινόμενη ρύθμιση και ιδίως αναφέρατε εάν υπάρχει ήδη κώδικας ρυθμίσεων συναφών με την προτεινόμενη

Όπως ο συνημμένος πίνακας τροποποιούμενων – καταργούμενων διατάξεων.

9.3. Αναφέρατε τις εν γένει βελτιώσεις που επιφέρει η προτεινόμενη ρύθμιση στην έννομη τάξη και ειδικά τις διατάξεις που κωδικοποιεί ή απλουστεύει

9.4. Προσδιορίστε τις διατάξεις της προτεινόμενης ρύθμισης που τροποποιούν εμμέσως υφιστάμενες ρυθμίσεις, χωρίς να τις καταργούν ρητώς και αιτιολογήστε την επιλογή αυτή

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

10.1. Αναφέρατε αναλυτικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που κλήθηκαν να λάβουν μέρος στην διαβούλευση για την προτεινόμενη ρύθμιση

10.2. Περιγράψτε αναλυτικά τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη

10.3. Αναφερθείτε στα αποτελέσματα της διαβούλευσης, αναφέροντας επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της

10.4. Αναφέρατε τον σχεδιασμό που έχει γίνει για τον κοινωνικό διάλογο και τη διαβούλευση και στο στάδιο της εφαρμογής της προτεινόμενης ρύθμισης

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

12. Διαφάνεια και Διαβούλευση

12.1. Αναφέρατε επιγραμματικά τους κοινωνικούς εταίρους και εν γένει τα ενδιαφερόμενα μέρη που εκλήθησαν να λάβουν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία προτεινόμενη «άλλη διάταξη», τον τόπο, τον χρόνο και τη διάρκεια της διαβούλευσης, τους συμμετέχοντες σε αυτήν, και τη διαδικασία διαβούλευσης που επελέγη, αιτιολογώντας τις επιλογές αυτές.

12.2. Αναφέρατε επιγραμματικά τις κυριότερες απόψεις που εκφράστηκαν υπέρ και κατά της προτεινόμενης ρύθμισης ή επιμέρους θεμάτων της και προσαρτήστε στο παρόν τις απόψεις των φορέων που έλαβαν μέρος στη διαβούλευση για κάθε μία «άλλη διάταξη» χωριστά.

ΕΚΘΕΣΗ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Επί του νομοσχεδίου του Υπ. Εσωτερικών

«Εκλογή Βουλευτών»

Α. Ταυτότητα διαβούλευσης	
Τίτλος ρύθμισης	«Εκλογή Βουλευτών»
Τύπος ρύθμισης	Σχέδιο Νόμου
Επισπεύδων Υπουργός	Υπουργός Εσωτερικών
Ημερομηνία έναρξης της διαβούλευσης	10 Ιανουαρίου 2020, 19.00
Ημερομηνία λήξης της διαβούλευσης	13 Ιανουαρίου 2020, 12:00
Διαδικτυακός τόπος ανάρτησης	http://www.opengov.gr/types/?p=7203
Αριθμός (σχολιάσιμων) άρθρων	Τρία (3)
Αριθμός σχολίων	Πενήντα τέσσερα (54)
Υπεύθυνος διαχείρισης σχολίων και σύνταξης έκθεσης	Θεοδόσιος Μούγιος, Ειδικός Σύμβουλος Υφυπουργού Εσωτερικών

Β. Πλήθος κατατεθειμένων σχολίων κατ' άρθρο	
Αριθμός άρθρου	Υποβληθέντα σχόλια

Άρθρο 01 - Τροποποίηση άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Οι παράγραφοι 2 έως 4 του άρθρου 99 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται με παραγράφους, ως εξής:

«2. Ο αριθμός των εδρών που κατανέμονται στα κόμματα τα οποία συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών σύμφωνα με τη παράγραφο 1 του παρόντος ορίζεται ως εξής:

α) Εφόσον το αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας έχει λάβει ποσοστό μικρότερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εγκύρων ψηφοδελτίων, το σύνολο των εδρών κατανέμεται μεταξύ των δικαιούμενων εδρών κομμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3.

β) Εφόσον το αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας έχει λάβει ποσοστό μεγαλύτερο ή ίσο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των εγκύρων ψηφοδελτίων, διακόσιες ογδόντα (280) έδρες κατανέμονται αναλογικά μεταξύ των δικαιούμενων εδρών κομμάτων σύμφωνα με τη διαδικασία της παραγράφου 3. Ο αριθμός των διακοσίων ογδόντα εδρών μειώνεται κατά μια έδρα και μέχρι ανώτατου αριθμού μείωσης τις τριάντα (30) έδρες για κάθε μισό τοις εκατό (0,5%) πλέον του είκοσιπέντε τοις εκατό (25%) που έχει συγκεντρώσει το αυτοτελές κόμμα που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων.

Η διάταξη του ανωτέρω εδαφίου εφαρμόζεται και για συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, ο οποίος συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων που αποτελούν το συνασπισμό είναι μικρότερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων τότε η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται για το αυτοτελές κόμμα.

3. Για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται κάθε εκλογικός σχηματισμός, το σύνολο των ψήφων

Σκίννερ Ανδρέας-Γεώργιος

1. Ορισμός δημοκρατίας και οι ρόλοι της κυβέρνησης και των εκλογών σε αυτή:

α) Σύνταγμα της Ελλάδας, Άρθρο 1: «1. Το πολίτευμα της Ελλάδας είναι [...] Δημοκρατία.»

β) δημοκρατία, η: από τα «δήμος» και «κρατέω, -ῶ» (έκ του «κράτος»), δηλαδή όταν η ισχύς βρίσκεται στα χέρια του λαού. Συγκεκριμένα στην πολιτική η ισχύς εκφράζεται με τη λήψη αποφάσεων. Με την κατάληξη «-ία», δηλώνεται μία κατάσταση, συγκεκριμένα επί του θέματος ένα πολίτευμα. Συνεπώς δημοκρατία είναι το πολίτευμα όπου η λήψη αποφάσεων βρίσκεται στα χέρια του λαού, του συνόλου, δηλαδή, των ανθρώπων.

γ) Σε ένα κράτος με 10 εκατομμύρια ανθρώπων είναι δύσκολο να εφαρμοστεί λήψη αποφάσεων από το σύνολο του λαού. Για αυτό οι αποφάσεις λαμβάνονται από μικρότερο αριθμό ανθρώπων, συγκεκριμένα μεταξύ 200 και 300. Αυτοί επιλέγονται από τον λαό και τον εκπροσωπούν, γιατί αλλιώς δεν υπάρχει δημοκρατία.

δ) Οι εκπρόσωποι αυτοί επιλέγονται μέσω λαϊκής ψηφοφορίας. Η εκπροσώπηση αντικατοπτρίζει την ψηφοφορία, γιατί αλλιώς δεν υπάρχει δημοκρατία.

ε) Στην ψηφοφορία κάθε άνθρωπος έχει μία ψήφο, ίση σε αξία με την ψήφο όλων των υπολοίπων. Αυτή η ισότητα μεταξύ ψηφοφόρων, δηλαδή ισότητα στην ισχύ και στη λήψη αποφάσεων μεταξύ του συνόλου των ανθρώπων, επιβάλλεται, γιατί αλλιώς δεν υπάρχει δημοκρατία.

ς) Κάθε ψήφος έχει, λοιπόν, ίσο αντίκρισμα με κάθε άλλη ψήφο, γιατί αλλιώς δεν υπάρχει δημοκρατία.

ζ) Στην πράξη, αυτό σημαίνει πως το 50% των ψήφων έχει ανάλογο αντίκρισμα 50% της εκπροσώπησης• ομοίως το 20% σημαίνει 20% και το 1%, 1%, γιατί αλλιώς δεν υπάρχει δημοκρατία.

2. Το Σχέδιο Νόμου «Εκλογή Βουλευτών» σε σχέση με τη δημοκρατία:

α) Με εξαίρεση του 2012 και του 2015, η οποίες διεξήχθησαν εν μέσω σφοδρότατης πολιτικής κρίσης, όλες οι εκλογές της μεταπολίτευσης έχουν αναδείξει πρώτο κόμμα με ποσοστό γύρω στο 40%, το οποίο στο Σχέδιο Νόμου αυτό σημαίνει «μπόνους» 50 εδρών, όπως ακριβώς υπήρξε και πριν τον νόμο 4406/2016. Στην πράξη, σε συνθήκες κανονικότητας, το κλιμακωτό «μπόνους» δεν θα διαφέρει καθόλου από το πάγιο «μπόνους» των 50 εδρών.

β) Λαμβάνοντας, λοιπόν, υπόψη την πιο πρόσφατη εκλογική αναμέτρηση, έχουμε τα εξής στοιχεία:

β.ι) Στην περίπτωση της Ν.Δ. το 39,85% της ψήφου αντιστοιχεί σε 158 έδρες (το 52,67% των εδρών).

β.ii) Στην περίπτωση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. το 31,53% της ψήφου αντιστοιχεί σε 86 έδρες (το 28,67% των εδρών).

β.iii) Στην περίπτωση του Μ.Ε.Ρ.Α.25 το 3,44% της ψήφου αντιστοιχεί σε 9 έδρες (το 3% των εδρών).

γ) Αυτή η έλλειψη αναλογικότητας, διατυπώνεται ως εξής, με υποθετική αναλογία 100% της εκπροσώπησης με 100% της ψήφου, όπου προκύπτει πως κάθε ψήφος έχει αξία 1:

γ.ι) Στην περίπτωση της Νέας Δημοκρατίας κάθε ψήφος έχει αξία 1,3.

γ.ii) Στην περίπτωση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. κάθε ψήφος έχει αξία 0,9.

γ.iii) Στην περίπτωση του Μ.Ε.Ρ.Α.25 κάθε ψήφος έχει αξία 0,8.

δ) Προκύπτει, λοιπόν, ότι η ψήφος στο πρώτο κόμμα έχει μεγαλύτερη αξία από τις υπόλοιπες. Εφόσον οι ψήφοι δεν είναι ισάξιες, δεν υπάρχει δημοκρατία. Το εκλογικό σύστημα που προτείνεται επιβραβεύει την συμμετοχή στη μεγαλύτερη μάζα και τιμωρεί τη συμμετοχή σε κάθε άλλη ομάδα, πράγμα άδικο και αντιδημοκρατικό. Εφόσον το σύστημα είναι αντιδημοκρατικό, το σχέδιο νόμου είναι πιθανώς αντισυνταγματικό.

ε) Το σχέδιο νόμου επιτρέπει επίσης σε μειοψηφίες να αποκτούν εξουσία επί της πλειοψηφίας, το οποίο δεν αποτελεί δημοκρατία αλλά διευρυμένη ολιγαρχία. Κυβέρνηση που βρίσκει απέναντί της την πλειοψηφία των ψηφοφόρων δεν αποτελεί μετουσίωση της λαϊκής κυριαρχίας, ούτε αποτελεί στην ουσία δημοκρατικά εκλεγμένη κυβέρνηση και εξ ου δεν αποτελεί νόμιμη κυβέρνηση.

ς) Εγείρεται το ζήτημα της κυβερνησιμότητας. Στην ουσία, η κυβέρνηση προσπαθεί να εγγυηθεί την ανάδειξη αυτοδύναμης κυβέρνησης, η οποία προβάλλεται ως κάτι αγαθό. Όμως στην ουσία μία αυτοδύναμη κυβέρνηση λαμβάνει το ελεύθερο να πράττει ό,τι θέλει η ίδια, χωρίς να λάβει υπόψη τυχόν διαφωνίες. Τέτοια «επιβολή» της πλειοψηφίας είναι επικίνδυνη και δύναμι αντιδημοκρατική, πόσο μάλλον τυχόν «επιβολή» μειοψηφίας

που συγκέντρωσε στην Επικράτεια πολλαπλασιάζεται με τον συνολικό αριθμό των εδρών που κατανέμονται στα κόμματα που δικαιούνται έδρα σύμφωνα με τον υπολογισμό της παραγράφου 2 του παρόντος. Το γινόμενο τους διαιρείται με το άθροισμα των έγκυρων ψηφοδελτίων που συγκέντρωσαν στην Επικράτεια όσοι σχηματισμοί συμμετέχουν στην κατανομή των εδρών, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1. Οι έδρες που δικαιούνται κάθε σχηματισμός στην Επικράτεια είναι το ακέραιο μέρος του πηλίκου της διαίρεσης. Αν το άθροισμα των ως άνω ακέραιων μερών των ηλικίων υπολείπεται του αριθμού των εδρών που έχει υπολογιστεί από την παραγράφου 2 του παρόντος, τότε παραχωρείται, κατά σειρά, ανά μία έδρα και ως τη συμπλήρωση αυτού του αριθμού στους σχηματισμούς, των οποίων τα ηλικία εμφανίζουν τα μεγαλύτερα δεκαδικά υπόλοιπα. 4.α. Στο αυτοτελές κόμμα, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων στο σύνολο της Επικράτειας, παραχωρούνται, επιπλέον των εδρών που λαμβάνει, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, οι υπόλοιπες έδρες και μέχρι της συμπλήρωσης του αριθμού των τριακοσίων εδρών, οι οποίες προέρχονται από εκλογικές περιφέρειες στις οποίες έχουν παραμείνει αδιάθετες έδρες μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας που προβλέπεται από τις διατάξεις των παραγράφων 4 έως 8 του άρθρου 100. Η επιπλέον παραχώρηση γίνεται, επίσης, σε συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων, εφόσον ο μέσος όρος της δύναμης των κομμάτων, που τον απαρτίζουν, είναι μεγαλύτερος από τη δύναμη του αυτοτελούς κόμματος, που συγκέντρωσε το μεγαλύτερο αριθμό έγκυρων ψηφοδελτίων. Ο μέσος όρος προκύπτει από τη διαίρεση του ποσοστού που έλαβε ο ανωτέρω συνασπισμός δια του αριθμού των κομμάτων που τον αποτελούν. Σε διαφορετική περίπτωση η επιπλέον παραχώρηση, εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 2, γίνεται στο αυτοτελές κόμμα που έχει τον μεγαλύτερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων. β. Το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, σε συμβούλιο, κατά την ανακήρυξη των εκλογικών συνδυασμών, αποφαινεται, αμετακλήτως, για το χαρακτήρα κάθε κόμματος, ως αυτοτελούς ή ως συνασπισμού συνεργαζόμενων κομμάτων. Η κρίση του διαμορφώνεται, χωρίς δικονομικούς περιορισμούς, από τα υπάρχοντα στοιχεία, τα οποία μπορούν να συμπληρωθούν με υπόμνημα των	τινός. ζ) Η ισχύς ανήκει στον λαό και όχι σε κάποια μερίδα αυτού, και ως αποτελεί την πλειοψηφία, οπότε οι ισχυρές, αυτοδύναμες κυβερνήσεις δεν είναι ούτε κάτι δημοκρατικό, ούτε κάτι αγαθό. Στόχος μίας εκλογικής αναμέτρησης και της συνολικής εκλογικής διαδικασίας πρέπει να είναι η εκπροσώπηση του λαού, ώστε να υπάρχει δημοκρατία, και σε κανέναν λόγο δεν πρέπει να είναι η νίκη και η επιβολή στους άλλους. Στόχος, λοιπόν, δεν πρέπει να είναι οι αυτοδύναμες κυβερνήσεις, αλλά οι αντιπροσωπευτικές Βουλές, οι οποίες θα εμπιστεύονται αντιπροσωπευτικές κυβερνήσεις που θα παράγουν αντιπροσωπευτικό έργο, το οποίο αποτελεί επιθυμία του λαού και συμφέρον του. η) Συμπέρασμα: Το άρθρο 1 του παρόντος Σχεδίου Νόμου είναι αντιδημοκρατικό, πιθανώς αντισυνταγματικό, κινείται σε λάθος κατεύθυνση και προτείνεται, βάσει της άνωθι επιχειρηματολογίας, να μην κατατεθεί. 3. Πρόταση αλλαγής εκλογικού συστήματος: α) Ορθός στόχος αυτού και κάθε σχετικού νομοσχεδίου πρέπει να είναι η εκδημοκρατικοποίηση της εκλογικής διαδικασίας και η ανάδειξη αντιπροσωπευτικής Βουλής. Η «κυβερνησιμότητα» δεν αποτελεί παρά ευφημισμό για τη διαστρέβλωση της δημοκρατίας και κυρίως διευκόλυνση και δικαιολόγηση ολιγαρχίας τινός. β) Βάσει της προηγούμενης επιχειρηματολογίας, στις εκλογές του 2019 έχουμε: β.ι) Στην περίπτωση της Ν.Δ. το 39,85% της ψήφου αντιστοιχεί σε 158 έδρες (το 52,67% των εδρών), με αξία ψήφου 1,3. β.ii) Στην περίπτωση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. το 31,53% της ψήφου αντιστοιχεί σε 86 έδρες (το 28,67% των εδρών), με αξία ψήφου 0,9. β.iii) Στην περίπτωση του Μέ.Ρ.Α.25 το 3,44% της ψήφου αντιστοιχεί σε 9 έδρες (το 3% των εδρών), με αξία ψήφου 0,8. β.iv) Στην περίπτωση της Χρυσής Αυγής το 2,93% της ψήφου αντιστοιχεί σε 0 έδρες (το 0% των εδρών), με αξία ψήφου 0. /όταν οι φασίστες αδικούνται/ β.v) Στην περίπτωση των εξωκοινοβουλευτικών κομμάτων συνολικά (συμπεριλαμβανομένου και του ακροδεξιού μορφώματος) το 8,08% της ψήφου αντιστοιχεί σε 0 έδρες (το 0% των εδρών), με αξία ψήφου 0. Οπότε βλέπουμε πως στην πραγματικότητα δεν υπήρξαν μόνο ψήφοι με αυξημένη βαρύτητα και αξία, αλλά και ψήφοι, οι οποίες δεν είχαν καμία απολύτως αξία. Το εκλογικό μέτρο, λοιπόν, αποτελεί χειρότερη διαστρέβλωση της αντιπροσωπευτικότητας (εξ ου της δημοκρατίας) από το «μπόνους», αφού εκτός από την επιβράβευση της μαζικοποίησης παρατηρούμε τον αποκλεισμό του διαφορετικού. γ) Ακόμα και να είχε εφαρμοσθεί ο νόμος 4406/2019, θα είχαμε τα εξής αποτελέσματα: γ.ι) Στην περίπτωση της Ν.Δ. το 39,85% της ψήφου θα αντιστοιχούσε αντιστοιχεί σε 130 έδρες (το 43,33% των εδρών), με αξία ψήφου 1,1. γ.ii) Στην περίπτωση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. το 31,53% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 103 έδρες (το 34,33% των εδρών), με αξία ψήφου 1,09. γ.iii) Στην περίπτωση του Μέ.Ρ.Α.25 το 3,44% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 11 έδρες (το 3,67% των εδρών), με αξία ψήφου 1,07. γ.iv) Στην περίπτωση των εξωκοινοβουλευτικών κομμάτων συνολικά το 8,08% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 0 έδρες (το 0% των εδρών), με αξία ψήφου 0 (ομοίως και για κάθε ξεχωριστό εξωκοινοβουλευτικό κόμμα). Οπότε, μολονότι «μετριάζεται» η παραπάνω αξία της ψήφου της μεγαλύτερης μάζας, αυξάνεται η αξία κάθε ψήφου προς κοινοβουλευτικό κόμμα, οπότε επιβραβεύεται γενικότερα η μαζοποίηση • στην πράξη αποδυναμώνεται η κυβέρνηση για να αυξηθεί η αξιωματική αντιπολίτευση και γενικότερα το αντιπολιτευόμενο status quo και γεννά ισχυρές Κοινοβουλευτικές Ομάδες (στις οποίες απαντάω όπως και στην κυβερνησιμότητα), αλλά το εκλογικό σύστημα δεν έχει εκδημοκρατικοποιηθεί, αφού σχεδόν μισό εκατομμύριο ψήφων παραμένει χωρίς αξία. δ) Με την κατάργηση το εκλογικού μέτρου, θα υπήρχαν τα εξής αποτελέσματα: δ.ι) Στην περίπτωση της Ν.Δ. το 39,85% της ψήφου θα αντιστοιχούσε αντιστοιχεί σε 120 έδρες (το 40% των εδρών), με αξία ψήφου 1. δ.ii) Στην περίπτωση του ΣΥ.ΡΙΖ.Α. το 31,53% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 95 έδρες (το 31,67% των εδρών), με αξία ψήφου 1. δ.iii) Στην περίπτωση του Μέ.Ρ.Α.25 το 3,44% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 10 έδρες (το 3,33% των εδρών), με αξία ψήφου 1. δ.iv) Στην περίπτωση των εξωκοινοβουλευτικών κομμάτων συνολικά το
---	--

κομμάτων και των υποψηφίων. 5. Αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3α και 4 του παρόντος άρθρου και τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 100, περισσότερες έδρες από όσες του αναλογούν κατά την παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, ο συνολικός αριθμός τους αναπροσαρμόζεται, προκειμένου να λάβει τελικά τις έδρες που προκύπτουν από την εφαρμογή του άρθρου 100. Στην περίπτωση αυτή μειώνεται αντίστοιχα ο αριθμός των εδρών που καταλαμβάνει ο πρώτος κατά σειρά σε έγκυρα ψηφοδέλτια εκλογικός σχηματισμός.»	8,08% της ψήφου θα αντιστοιχούσε σε 24 έδρες (το 8% των εδρών), με αξία ψήφου 1 (ομοίως και για κάθε ξεχωριστό εξωκοινοβουλευτικό κόμμα). Πράγματι, με την κατάργηση του εκλογικού μέτρου, οι όποιες διαφορές μεταξύ ποσοστών ψήφου και εκπροσώπησης εμπίπτει στα όρια το στατιστικού λάθους και δεν επωφελείται, ούτε βλάπτεται κάποια συγκεκριμένη μερίδα ανθρώπων. ε) Συμπέρασμα: σε ακριβώς αντίθετη κατεύθυνση με το παρόν Σχέδιο Νόμου, και σε συνέχεια και ολοκλήρωση της εκδημοκρατικοποίησης των εκλογών, η οποία ξεκίνησε με τον νόμο 4406/2019, προτείνεται η κατάργηση του εκλογικού μέτρου 3%. 4. Αναγκαίες αλλαγές σε βάθος χρόνου: Πρέπει να αναζητηθούν λύσεις στο πρόβλημα της «στρατηγικής ψήφου» και στην προβληματική εκπροσώπηση τοπικών πληθυσμών, καθώς και ανεξαρτήτων και μεμονωμένων υποψηφίων. Κάθε εκλογική μεταρρύθμιση υπάρξει, όμως, πρέπει να λάβει υπόψη της τον δείκτη Γκάλαγκερ, που μετράει την αντιπροσωπευτικότητα ενός εκλογικού αποτελέσματος. Παράλληλα, για να υπάρξει πολιτική και κυβερνητική σταθερότητα, σε συνδυασμό με εκδημοκρατικοποιημένες εκλογές και αντιπροσωπευτική Βουλή, πρέπει να υπάρξει αποσύνδεση της νομοθετικής και εκτελεστικής που θα απαρτίζονται από διαφορετικά άτομα και θα προκύπτουν από διαφορετικές εκλογές.
	Ευάγγελος Λιάρας Είμαστε τρεις πολιτικοί επιστήμονες και θέλουμε να καταθέσουμε κι εμείς μια άποψη, ως επί το πλείστον κριτική προς το προτεινόμενο νομοθέτημα. Συμφωνούμε με πολλά σχόλια άλλων πολιτών που έχουν αναρτηθεί και θέλουμε να εξηγήσουμε γιατί το μπόνους εδρών έχει αρνητικές συνέπειες για το πολιτικό σύστημα, ακόμη και από την οπτική γωνία του κυβερνώντος κόμματος και των ψηφοφόρων του. Το νομοσχέδιο που κατατέθηκε πρόσφατα προς δημόσια διαβούλευση συνοδεύεται από μια αιτιολογική έκθεση που απηχεί προ κρίσεως μύθους: μια παράδοση που θέλει τη δεξιά να προτιμά το πλειοψηφικό ή τη λεγόμενη «ενισχυμένη αναλογική» χάριν ευκυβερνησίας και την αριστερά να προτιμά το αναλογικό χάριν αντιπροσωπευτικότητας. Όμως οι εποχές έχουν αλλάξει, ενώ η έρευνα στην πολιτική επιστήμη έχει καταλήξει σε συμπεράσματα όχι τόσο κολακευτικά για τα πλειοψηφικά συστήματα. Για να προχωρήσουμε σαν κοινωνία, ανάμεσα σε άλλα, καλό θα ήταν να απελευθερωθούμε και από τις παραδοσιακές ιδεολογικές μας αγκυλώσεις για το εκλογικό σύστημα. Πρώτος Μύθος: Σταθερότητα ή ακυβερνησία; Ο δημόσιος διάλογος περί εκλογικών συστημάτων, όπως φαίνεται και από το κείμενο προς διαβούλευση, παρουσιάζει μια απλουστευτική εικόνα των δυο επιλογών ως ένα δίλημμα μεταξύ σταθερότητας και ακυβερνησίας. Η προκατάληψη για ακυβερνησία λόγω αναλογικής προέρχεται από τις ιστορικές εμπειρίες των εκλογών του 1936 και της διετίας 1989-1991. Ωστόσο, παρά τις εκατέρωθεν επικρίσεις, οι πιο πρόσφατες εμπειρίες κυβερνήσεων συνεργασίας (2012-2015 και 2015-2019) ήταν μακροβιότερες, εξαντλώντας σχεδόν την τετραετία. Όπως παρατήρησαν πολιτικοί αναλυτές (The Greek Debt Crisis and Southern Europe: Majoritarian Pitfalls? Comparative Politics, 2014), το μόνο που πέτυχε το ημι-αναλογικό σύστημα με το μπόνους 40 ή 50 εδρών ήταν να οδηγήσει σε αλληπάλληλες εκλογικές διαμάχες και να πολώσει τον πολιτικό λόγο σε μια περίοδο που η χώρα είχε επιτακτική ανάγκη συναίνεσης για την έξοδο από την κρίση. Αυτό που ήταν προφανές σε κάθε νηφάλιο εξωτερικό παρατηρητή αδυνατούσε να γίνει κοινός τόπος στην εγχώρια πολιτική συζήτηση με ένα εκλογικό σύστημα που επιδοτούσε τη μια ή την άλλη ακραία κορώνα με 50 έδρες. Δεύτερος Μύθος: Ισχυρές κυβερνήσεις είναι η λύση Άλλος δημοφιλής μύθος είναι ότι η χώρα χρειάζεται ισχυρές κυβερνήσεις. Προτείνεται ότι όσο δυναμώνει το χέρι της κυβέρνησης τόσο πιθανότερο είναι να εφαρμοστούν τολμηρά προγράμματα μεταρρυθμίσεων που έχει ανάγκη ο τόπος. Εντούτοις, τις τελευταίες δεκαετίες η χώρα είχε πολλές ισχυρές κυβερνήσεις αλλά τα αποτελέσματα σε επίπεδο δημοσίων πολιτικών υπήρξαν πενιχρά, αν όχι καταστροφικά. Την καλύτερη απόδειξη για τους κινδύνους του πλειοψηφικού αποτελεί η περίοδος 2015-2019. Όσοι προκρίνουν τη σταθερότητα ως σημαντική

	προτεραιότητα, σίγουρα θα πρέπει να αναλογιστούν ότι πολλοί ψηφοφόροι, ιδίως της ΝΔ, είχαν λογικές ενστάσεις με την πιθανότητα εξόδου από το ευρώ και την ψήφιση της συμφωνίας των Πρεσπών, όταν η κοινοβουλευτική πλειοψηφία δεν εξέφραζε την κοινωνική πλειοψηφία. Αντίστοιχο παράδειγμα αποτελεί και το Brexit στην Μεγάλη Βρετανία όπου το εκλογικό σύστημα οδηγεί τη χώρα στην έξοδο από την Ε.Ε. σε αντίθεση με την λαϊκή βούληση στις τελευταίες εκλογές. Θέλουμε στο μέλλον κόμματα που χαίρουν μόνο σχετικής εκλογικής πλειοψηφίας να δεσμεύουν τη χώρα εσαεί ενώπιον της διεθνούς κοινότητας παρά τις αντιδράσεις της αντιπολίτευσης και μεγάλου μέρους της κοινωνίας; Η πρόσφατη εμπειρία μας δείχνει ότι το πρόβλημα της χώρας δεν είναι η έλλειψη ισχυρών κυβερνήσεων, αλλά η απουσία συνέχειας στις εφαρμοζόμενες πολιτικές, κάτι το οποίο απαιτεί ευρύτερη συναίνεση. Τρίτος Μύθος: Πάγια απουσία κουλτούρας συναίνεσης Δεκαετίες έρευνας στις πολιτικές επιστήμες έχουν καταδείξει ότι τα αναλογικά εκλογικά συστήματα όπως της Γερμανίας, των Κάτω Χωρών, των Σκανδιναβικών, αλλά και κάποιων μεσογειακών (Κύπρος, Ισραήλ, Ισπανία, Πορτογαλία) συχνά συμβαδίζουν με οικονομική ανάπτυξη και υψηλότερη ικανοποίηση των πολιτών με τη δημοκρατία, χωρίς υποχρεωτικά να οδηγούν σε κυβερνητική αστάθεια. Ένας ακόμη μύθος που διακινείται στο δημόσιο διάλογο είναι ότι «εδώ δεν υπάρχει κουλτούρα συναίνεσης». Αλλά, όπως δείχνει και η σχετική βιβλιογραφία είναι το εκλογικό/θεσμικό σύστημα το οποίο δημιουργεί μακροπρόθεσμα την κουλτούρα συναίνεσης, και όχι το αντίστροφο. Αντί λοιπόν να επιμένουμε ότι η κουλτούρα μας είναι διαφορετική από των άλλων και δεν αλλάζει, ίσως είναι ώρα να πιστέψουμε ότι μπορούμε να αλλάξουμε. Υπάρχουν πολύ ελπιδοφόρα παραδείγματα ότι η κουλτούρα μπορεί να αλλάξει σταδιακά μέσω κανόνων, όπως αποδεικνύει περίτρανα η εφαρμογή του αντικαπνιστικού νόμου. Με τον ίδιο τρόπο αν διατηρήσουμε ένα αναλογικό σύστημα που θα ευνοεί τη συναίνεση και ενίοτε τις κυβερνήσεις συνεργασίας, ίσως σταδιακά καλλιεργηθεί και η σχετική κουλτούρα. Αλλά για να πετύχουμε κάτι τέτοιο, θα πρέπει επίσης να πιστέψουμε στην αξία του δημοσίου διαλόγου, κι όχι να καταθέτουμε σχέδια νόμου προς δημόσια διαβούλευση Παρασκευή βράδυ κλείνοντας τη συζήτηση όπως-όπως τη Δευτέρα το πρωί (με τον «αέρα» που μας δίνει η απόλυτη πλειοψηφία ενός μπόνους εδρών). Ευάγγελος Λιάρας, ΙΕ https://www.ie.edu/school-global-public-affairs/faculty-and-research/faculty/evan-liaras/ Ιωσήφ Κόβρας, City University of London/Πανεπιστήμιο Κύπρου https://iosifkovras.com/ Νεόφυτος Λοϊζίδης, Πανεπιστήμιο Κεντ https://www.kent.ac.uk/politics-international-relations/people/522/www.kent.ac.uk/politics-international-relations/people/522/loizides-neophytos
	Γιαννης Βιολακης Κυβέρνηση σχηματίζεται με το 40% που προέκυψε από απλή αναλογική, από ένα κόμμα η συνεργασία κομμάτων που το συμπληρώνουν . Το μπόνους των εδρών να ακολουθεί την διερευνητική εντολή σχηματισμού κυβέρνησης ώστε και το δεύτερο κόμμα να σχηματίζει κυβέρνηση συνεργασίας. Να δίδει σε κάθε κόμμα έδρες αναλογικά με τα ποσοστά των εκλογικών αποτελεσμάτων. Πρέπει το μπόνους να είναι τόσο ώστε να ξεπερνά την ασθενή πλειοψηφία των 151 σε 157
	johnny3 Το bonus εδρών, εφόσον διατηρηθεί, θα πρέπει να δίνεται μόνο σε συμμαχίες κομμάτων που σχηματίζονται μετά τις εκλογές (με στόχο τον σχηματισμό κυβέρνησης) και που το ποσοστό που συγκεντρώνουν αθροιστικά είναι πάνω από 50% των ψηφισάντων. Με αυτό τον τρόπο και προωθούνται συνεργασίες μεταξύ των κομμάτων, κάτι που είναι θετικό για το πολιτικό μας σύστημα και τη χώρα γενικότερα, αλλά και διευκολύνεται ο σχηματισμός κυβέρνησης αφού καλώς ή κακώς το κράτος μας παραλύει για ένα διάστημα πριν και μετά τις εκλογές.
	Γ. Χρονάκης

	Η ανάγκη για δημιουργία ενός πολιτικού τοπίου που δεν θα προκαλεί αποστροφή στους πολίτες, προϋποθέτει την απομάκρυνση από έναν πολιτικό λόγο που στηρίζεται στον εντυπωσιασμό, τη λεκτική υπερβολή, τις ανακρίβειες και την καθύβριση των αντιπάλων. Μέχρι τώρα ο στόχος της κατάκτησης κοινοβουλευτικής αυτοδυναμίας με συστήματα που νοθεύουν την ψήφο, βασιζόταν στη χρήση ενός λόγου με τα παραπάνω χαρακτηριστικά. Η προσπάθεια προσεταιρισμού της κρίσιμης εκείνης μάζας ψηφοφόρων που θα βοηθούσε στην προσέγγιση του ποσοστού που προσέδιδε αυτοδυναμία, αλλοτρίωνε το σύνολο της πολιτικής ζωής του τόπου. Συνδέοντας δηλαδή την «κυβερνησιμότητα» μόνο με την κοινοβουλευτική αυτοδυναμία ενός πολιτικού σχηματισμού, πετύχαμε να διαμορφώσουμε ένα πολιτικό τοπίο που απομακρύνει τους πολίτες από την πολιτική. Εφόσον κάτι τέτοιο δεν είναι το ζητούμενο, χρειάζεται να καταβληθεί προσπάθεια προς την αντίθετη κατεύθυνση. Την κατεύθυνση της «εκπαίδευσης» των πολιτών στην αναγκαιότητα του διαλόγου, της ανταλλαγής επιχειρημάτων και της διαμόρφωσης προϋποθέσεων συνεργασίας μεταξύ συγγενών απόψεων. Πρωταρχικό σε μια τέτοια κατεύθυνση είναι η (δημοκρατική) πολιτεία να μαθαίνει στους πολίτες της, ότι δεν είναι φυσιολογικό να αποδέχονται πως η ψήφος μιας ομάδας πολιτών έχει διαφορετική βαρύτητα από την ψήφο των υπολοίπων. Και η πολιτεία «εκπαιδεύει» κυρίως μέσα από τα νομοθετήματά της.
	Σκίννερ Ανδρέας-Γεώργιος Δύο σχόλια για τη συμπεριφορά της κυβέρνησης: α) Η περίοδος διαβούλευσης είναι πολύ μικρή για να υπάρξει ουσιαστική διαβούλευση επί ενός θεμελιώδους πολιτικής ζητήματος. Φοβάται αρνητικά σχόλια; Αν φοβάται για την απήχηση της πρωτοβουλίας της, να μην την καταθέσει. Η κυβέρνηση να θυμάται ότι η «απλή αναλογική» υπερψηφίστηκε από 179 Βουλευτές, συμπεριλαμβανομένων του Κ.Κ.Ε., της Ένωσης Κεντρώων και της ΔΗΜ.ΑΡ., ενώ μόνο η Νέα Δημοκρατία την καταψήφισε μαζί με το μισό, μόνο, Ποτάμι. Υπήρξε συναίνεση για την εφαρμογή της και δεν αποτέλεσε μονόπλευρη απόφαση της κυβέρνησης. Καλείται όποια αλλαγή εφαρμόσει στο θέμα των εκλογών να το πράξει και αυτή με συναινέσεις, και όχι μονόπλευρα και «μουλωχτά», με διαβουλεύσεις Σαββατοκυριάκου. β) Η Νέα Δημοκρατία καλείται να απαντήσει γιατί καταργεί την «απλή αναλογική» προτού προλάβει αυτή να δοκιμαστεί. Χωρίς αυτή να έχει επιφέρει κάποιο πρόβλημα, η κατάργησή της γίνεται απλά για να γίνει. Επειδή η ΝΔ δε θέλει, ασχέτως των 3/4 των Ελλήνων, οι οποίοι δεν την ψήφισαν. Επειδή την νομοθέτησε ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α., ίσως. Για να ικανοποιήσει την ιδεοληψία της κόντρα στην δημοκρατία, προβαίνει σε κινήσεις που δεν ταιριάζουν σε κράτος του 21ου αιώνα και ελέγχεται για αυτό.
	Σκίννερ Ανδρέας-Γεώργιος Στην παράγραφο 5: «Αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις παραγράφους 2, 3α και 4 του παρόντος άρθρου και τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 100[...]» διορθωτέο ως εξής: «Αν ένας εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, κατ' εξαίρεση, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του παρόντος άρθρου και τις παραγράφους 1, 2 και 3 του άρθρου 100[...]».
	Γιάννης Αποστολίδης Όλα τα χρόνια των «σταθερών» κυβερνήσεων, των εκουσών «πρόγραμμα» κλπ η χώρα οδηγήθηκε επανειλημμένα σε χρεοκοπία. Επίσης συνήθως δεν εφαρμόζουν το πρόγραμμα που προεκλογικά θέτουν υπόψη του λαού, χωρίς καμία συνέπεια. Η πολιτική αντιπαράθεση επίσης γίνεται τόσο έντονη που οδηγεί στα πρόθυρα εθνικού δικασμού ή και σε ΔΙΧΑΣΜΟ. Η ανάγκη χαμηλώματος των τόνων της αντιπαράθεσης, συνεννόησης των πολιτικών δυνάμεων πολλές φορές χρειάστηκε στην πρόσφατη ιστορία, αλλά ουδέποτε επιτεύχθηκε. Η τελείως πρόσφατη εμπειρία διδάσκει ότι η χώρα, που απέφυγε τη συνεννόηση των πολιτικών δυνάμεων για την αντιμετώπιση της χρεοκοπίας το 2010, χρειάστηκε πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια και θυσίες από το λαό της, απ' ότι άλλες χώρες που είτε απέφυγαν τη χρεοκοπία, είτε χρειάστηκαν πολύ λιγότερο χρόνο και απείρως μικρότερες θυσίες των λαών τους.

	Όλα αυτά δείχνουν ότι το εκλογικό σύστημα, πρέπει όχι μόνο να διευκολύνει την πολιτική συνεννόηση, αλλά αν είναι δυνατόν να την επιβάλλει. Πρέπει το όριο του 3% αν όχι να εκλείψει, να μειωθεί αισθητά. Επίσης είναι απίστευτη βλακεία η διαφορετική μεταχείριση των συνασπισμών κομμάτων. Αν π.χ. υπάρχει μια πολύ κακή κυβέρνηση και 3 αντιπολιτευόμενα κόμματα συνασπιστούν για να την αντιμετωπίσουν, ακόμη και αν πάρουν 51%, δε θα διαθέτουν αυτοδυναμία για να κυβερνήσουν αν το κόμμα που είχε την κυβέρνηση χάσει με ποσοστό 30%;;; Θα έχουμε δε ακυβερνησία και περιπέτειες;
	Θεόδωρος Χατζηπαντέλης Δύο παρατηρήσεις: α) να καταργηθεί ο περιορισμός για τους συνδυασμούς (δηλαδή να ισχύει ότι ισχύει για τα αυτοτελή κόμματα) β) το πλειοψηφικό τμήμα (bonus) να είναι συνάρτηση της δύναμης του κόμματος. Δηλαδή από 25-30 να είναι ανά 3/4 της μονάδας, από 30-35 να είναι 1/2 και από 35 και πάνω 1/4
	Χρηστος Θεωρώ ότι η απλή αναλογική είναι το πλέον δημοκρατικό σύστημα. Μείωση του αριθμού των Βουλευτών στη Βουλή σε 200 , αυτό δεν θα σημάνει και την μείωση της εκπροσώπησης του Λαού στο Κοινοβούλιο. Μύωση του κατώτερου ποσοστού εισαγωγής στη Βουλή σε 2,5% και διανομή με απλή αναλογική σε όλα τα κόμματα που θα περάσουν αυτό το ποσοστό. Αυτή είναι η πρώτη κατανομή. Το αδιάθετο υπόλοιπο να μοιραστεί σε όσα κόμματα περνούν το 25% ανάλογα με την διαφορά μεταξύ τους. Δηλαδή αν δυο κόμματα περάσουν το 25% και το ένα έχει 25% και το άλλο 30% μοιράζονται αναλογικά το 55%(25+30) του αδιάθετου υπολοίπου και το υπόλοιπο 45 % δίνετε με μπόνους την διάφορα μεταξύ τους (25/5=3 για κάθε 1% στο δεύτερο κόμμα 3% στο πρώτο δηλαδή 1/3)Αυτή είναι η δεύτερη κατανομή. Τα λευκά και τα άκυρα ψηφοδέλτια πρέπει να αποδίδονται στον πρώτο κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων και να αυξάνουν τον συνολικό αριθμό των Βουλευτών του.
	Νίκος Κ. Πρέπει και εσείς να μάθετε να συνεργάζεστε όπως οι υπόλοιποι Έλληνες. Στα σχολεία συνεργάζονται οι καθηγητές; Στα νοσοκομεία συνεργάζονται οι γιατροί; Στις δημόσιες υπηρεσίες συνεργάζονται οι δημόσιοι υπάλληλοι; Στις ιδιωτικές επιχειρήσεις συνεργάζονται οι ιδιωτικοί υπάλληλοι; Η Βουλή των Ελλήνων που πρέπει να δίνει το παράδειγμα σε όλους τους Έλληνες , σε όσους ασκούν λειτουργήματα και σε όποιον ασκεί διοίκηση αδυνατεί να το πράξει; Αλλάξτε τους μηχανισμούς των κομμάτων και των κομματικών στελεχών για να τα καταφέρετε και όχι τον εκλογικό νόμο.
	Π. ΑΡΒΑΝΙΤΗΣ Η δημοκρατική αντιπροσώπευση που βασίζεται; Στο ότι το 40% μπορεί να κυβερνάει το υπόλοιπο 60%; Είναι αυτό στις θεμελιώδεις αρχές του δημοκρατικού μας πολιτεύματος; Το ζητημένο σε κάθε εκλογικό σύστημα είναι η βούληση του λαού να αντιπροσωπεύεται επακριβώς και χωρίς νοθεία στην Βουλή. Ο λαός είναι που αποφασίζει και επιλέγει τους αντιπροσώπους του. Ο λαός δείχνει ποιον θέλει να τον κυβερνήσει για 4 έτη. Με τέτοια συστήματα ουσιαστικά νοθεύεται η βούληση του κυρίαρχου λαού και δεν υφίσταται κατ' ουσία δημοκρατία. Εάν ο λαός επιθυμεί να έχει πολυκομματική βουλή αυτό πρέπει να είναι σεβαστό από όλους. Εφόσον ο λαός επιλέγει κάποιο κόμμα να είναι κάτω του 50% αυτό πρέπει να είναι σεβαστό από τα δημοκρατικά κόμματα. Η βούληση του λαού πρέπει να είναι αυτούσια και να εκφράζεται ορθά μέσα στη βουλή. Δεν μπορεί οι πολίτες ενός νομού να επιλέγουν για βουλευτές τους, όποιους θεωρούν άξιους για το λειτουργήμα αυτό, και ένας νόμος να το αλλοιώνει. Ή έχουμε δημοκρατία ή δεν έχουμε.

	Γρηγόριος Λ Προτείνω ένα έξυπνο και δυναμικό σύστημα που να ανταποκρίνεται στην εντολή του λαού. Δηλαδή να εξασφαλίζει κυβερνησιμότητα, να δίνει αυτοδυναμίες όταν πρέπει, να επιτρέπει όμως και συνεργασίες όταν έτσι αποφασίζει ο λαός, ακόμα και μεταξύ 1ου-2ου λαμβάνοντας υπόψη τη διαφορά τους. Όριο εισόδου στη Βουλή 3% (ως έχει). Το μπόνους να ξεκινάει από 31% ποσοστό 1ου κόμματος, 5 έδρες. Για κάθε 1% περισσότερο, άλλες 5 έδρες, δηλ στο 40% μέγιστο μπόνους 50 έδρες. Στις περιπτώσεις που η διαφορά 1ου-2ου είναι μικρή, το μπόνους να μοιράζεται μεταξύ τους, πχ για οριακές διαφορές 0%-1%, το μπόνους να μοιράζεται μεταξύ 1ου-2ου σε αναλογία 3:2. για μικρές διαφορές 1%-2%, το μπόνους να μοιράζεται σε αναλογία 4:1. Παράδειγμα α) 1ο κόμμα 38%, 2ο κόμμα 35%, μπόνους 1ου κόμματος 40 έδρες. Παράδειγμα β) 1ο κόμμα 38%, 2ο κόμμα 36%, μπόνους 1ου κόμματος 32 έδρες, 2ου κόμματος 8 έδρες. Παράδειγμα γ) 1ο κόμμα 38%, 2ο κόμμα 37%, μπόνους 1ου κόμματος 24 έδρες, 2ου κόμματος 16 έδρες
	Παναγιώτης Μπλάνος 1. Η πρώτη εντύπωση, που δίνει αυτός ο νόμος είναι ότι είναι αισθητά αναλογικότερος από το νόμο «Παυλόπουλου» (το ν.3636/08, με τον οποίο, για τελευταία φορά, έγιναν οι προηγούμενες εκλογές), επειδή το μπόνους γίνεται κλιμακωτό (από 20 έως 50 έδρες, ανάλογα με το πόσο το ποσοστό του 1ου κόμματος υπερβαίνει το 25%). 2. Από την πρακτική του εφαρμογή, όμως, προκύπτει ότι ο νόμος ελάχιστα «ανεβάζει» τον πήχυ της αυτοδυναμίας, σε σχέση με το νόμο Παυλόπουλου: μεσοσταθμικά περί το 1% και το πολύ έως 2%, ανάλογα με το ποσοστό των εκτός Βουλής κομμάτων. 3. Αν είχε εφαρμοστεί στις προηγούμενες εκλογές, η κατανομή εδρών θα ήταν ακριβώς ίδια. Αν είχε εφαρμοστεί στις εκλογές του Σεπτεμβρίου 2015, το 1ο κόμμα (ΣΥΡΙΖΑ) θα έπαιρνε 6 έδρες λιγότερες (139 αντί 145 που πήρε), προς όφελος ΝΔ (+3), Χρυσής Αυγής (+2) και ΠαΣοΚ (+1). 4. Άρα στην ουσία έχουμε μια εν πολλοίς επαναφορά του νόμου Παυλόπουλου. 5. Αυτό που έχει επιμελώς αποκρυβεί από τη δημόσια συζήτηση γύρω από το εκλογικό σύστημα είναι η επίμονη διατήρηση του πλαφόν του 3% (από το 1990!). Ο παράγοντας αυτός παραμένει μια ουσιώδης στρέβλωση όχι τόσο της αναλογικότητας, αλλά κυρίως της αρχής της ισότητας της ψήφου. Είναι κυρίως για αυτόν το λόγο που ο νέος νόμος δεν απέχει πολύ από το νόμο Παυλόπουλου. Γιατί με τη διατήρηση αυτού του πλαφόν όλα τα εντός Βουλής κόμματα (και όχι μόνο το 1ο) ωφελούνται από τον εξοβελισμό των κάτω του 3% εκτός Βουλής. Προς επίρρωση αυτού, ας ληφθεί υπόψη η τρέχουσα κατανομή εδρών στα λεγόμενα μικρά κόμματα: το ΚινΑλ με ποσοστό 8,1% υπό συνθήκες απλής και άδολης αναλογικής θα έπρεπε να έχει λάβει 24 έδρες, ενώ τώρα έχει 22 (-2). Το ΚΚΕ με 5,3% έπρεπε να έχει 16 και έχει 15 (-1). Η ΕΛΛ. Λύση με 3,7% έπρεπε να έχει 11 και έχει 10 (-1). Το Μέγα 25 ομοίως. Όλο αυτό συμβαίνει γιατί ένα 8,1% των ψηφισάντων, που επέλεξε κόμματα που δεν ξεπέρασαν το καθεύα το 3%, έμεινε εκτός Βουλής. Οι 24 έδρες, που θα έπρεπε να έχουν πάρει αυτά τα κόμματα, κατανεμήθηκαν σε όλα τα εντός Βουλής κόμματα (και όχι μόνο στο 1ο), αναλογικά με τη δύναμη του καθεύα. 6. Επειδή ο βασικός λόγος διατήρησης του πλαφόν του 3% είναι γνωστός, προτείνεται η κατάργησή του, με παράλληλο αποκλεισμό, όμως, από την κατανομή εδρών κάθε κόμματος, το οποίο δεν λαμβάνει σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες τουλάχιστον 1%. Έτσι, η αρμονική κατανομή της δύναμης ενός κόμματος στην επικράτεια θα αποτελεί προϋπόθεση εισόδου του στη Βουλή, δοθέντος, μάλιστα, ότι, σύμφωνα με το Σύνταγμα, οι βουλευτές εκπροσωπούν το Έθνος (άρθρο 51 παράγρ.2). 7. Η κατάργηση του μπόνους, με την ανωτέρω όμως ρήτρα, θα αύξανε την πολυφωνία στη Βουλή. Ειδικά στις τελευταίες εκλογές, βέβαια, θα διατηρούσε τη Χρυσή Αυγή. Με τον ίδιο τρόπο, όμως, που θα διατηρούσε σε προηγούμενες εκλογές μια μεγάλη σειρά από κόμματα, τα οποία κινήθηκαν μεταξύ 2% και 3% (που σχεδόν πάντα υπάρχουν και εκπροσωπούν περίπου 150.000 συμπολίτες το καθεύα, οι οποίοι μένουν δυσανάλογα ανεκπροσώπητοι). Ο προτεινόμενος κανόνας του «1% σε κάθε

	περιφέρεια» αποτελεί πλαφόν εν τοις πράγμασι και, βάσει τής ιστορικής εμπειρίας, θέτει επί της ουσίας ένα πλαφόν στο 2-2,5%, για κόμματα με αρμονική απήχηση στην Επικράτεια. Ενδεχομένως, θα μπορούσε αυτή η αρμονία να εξυπηρετηθεί και από μια υποχρέωση υπέρβασης τού 1% όχι σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες, αλλά σε μεγάλο ποσοστό αυτών (π.χ. στα 4/5). 8. Η ανάγκη για κυβερνησιμότητα παρίσταται προσχηματική, όταν τα περισσότερα κόμματα συμφωνούν σε βασικά σημεία επί της ουσίας. Άρα το μόνον αποτελεί απλώς ένα πρόσχημα για μονοκομματικές κυβερνήσεις, που θα έχουν «λυμένα χέρια» να εφαρμόσουν το πρόγραμμά τους. Ωστόσο, η μεταπολιτευτική πρακτική έχει δείξει ότι η διαφθορά υπήρξε απότοκο κατ' εξοχήν μονοκομματικών κυβερνήσεων. 9. Τέλος, υπενθυμίζεται η Απόφαση 12/2005 τού Εκλογοδικείου, σύμφωνα με την οποία η λευκή ψήφος διακρίνεται από την άκυρη, καθώς αποτελεί θετική ενάσκηση τού εκλογικού δικαιώματος. Εκτιμάται ότι η λευκή ψήφος και η αποχή θα έπρεπε να αποτυπώνονται στον κοινοβουλευτικό συσχετισμό, με μείωση από τους 300 αριθμού Βουλευτών ίσου με το ποσοστό τής αποχής ή/και των λευκών ψηφοδελτίων.
	Ευαγγελος Πρέπει να περιλαμβάνει σαφή ρητρα εγκαιρης υποχρεωτικής ανακοίνωσης υποψηφίων βουλευτων απο ολα τα κομματα 6 μηνες πριν την ληξη της τετραετίας ή αλλιως σε περιπτωση προσωρης προσφυγης σε καλπες αμεσως την επομενη της προκηρυξης εκλογων ωστε να σταματησει το ονειδος να ανακοινωνονται υποψηφιοι 10 μερες πριν τις εκλογες για να κουβαλουν νερο στους εν ενεργεια βουλευτες υπο καταφωρα αδικες συνθηκες προεκλογικης εκστρατειας. Ακομη θα πρεπει να καταργηθει η γελοιοτητα των ποσοστωσεων που αναξιοκρατικά επιβαλουν ρατσιστικά βαση φυλου να επιλεγονται γελοια προσωπα για να κλεινουν οι συνδυασμοι. Αν αξιζουν να ειναι υποψηφιοι πχ 4 αντρες ή 4 γυναικες σε μια περιφερεια 2 εδρων να ειναι αυτοι ή αυτες λογω αξιας υποψηφιοι/ες . Αν οντως θελουμε να σπασουμε τα κυκλωματα και να ανοιξουμε τον δρομο στην πραγματικη ριζικη ανανεωση του κοινοβουλιου χτυπωντας αναξια γκρουπουσकुला και παρεουλες σιτιζομενες αιωνιως απο τον δημοσιο κορβανα.
	Κώστας Η λογική του «μόνους» είναι η αιτία της πόλωσης και της συγκρουσιακής συμπεριφοράς των κομμάτων. Ένα κόμμα πρέπει να μπορεί να λειτουργεί ως μεσαίο ή μικρό χωρίς να οδηγείται την ανάγκη να πρέπει να κυριαρχήσει έναντι «πολιτικών αντιπάλων». Η Ελλάδα χρειάζεται ευρείς συμμαχίες και ενιαίο πολιτικό σύστημα με κοινή αντίληψη των πραγμάτων όπως γίνεται στην Ευρώπη.
	Γιώργος καρύδας Αρκετά κακό να δίνεται ένα άρθρο για διαβούλευση μόνο για τρεις μέρες και μάλιστα Σαββατοκύριακο. Η μόνος δημοκρατικό τρόπος κατανομής εδρών είναι η απλή αναλογική. Οποιοδήποτε «πριμ» εδρών είναι νοθεία εκλογικού αποτελέσματος. Οι δικαιολογίες περί σταθερής κυβέρνησης δεν εκφράζουν την πλειοψηφία των πολιτών που επιθυμούν πολυκομματικές κυβερνήσεις, όπως και σε πολλά κράτη της Ευρώπης. Επιτέλους θα πρέπει να πάμε μπροστά και όχι πίσω σε παράδοξες στρεβλώσεις που δεν εκφράζουν την ψήφο των πολιτών. Δεν έχει καμιά λογική δύο κόμματα με διαφορά 1% ή και λιγότερο να εκπροσωπούνται με δεκάδες βουλευτές διαφορά στην βουλή, ή στις περιφέρειες να μην εκλέγονται βουλευτές που έχουν περισσότερους ψήφους από αυτούς που εκλέγονται.
	Σπύρος Αργυρόπουλος Υπάρχει η Απλή Αναλογική. Όλα τα άλλα είναι αλλοίωση της ψήφου. Καταλάβετε το κι εσείς και οι προηγούμενοι και οι επόμενοι. (3 μέρες διαβούλευση ε; Εμείς κύριοι, θέλουμε να το διαβάσουμε αναλυτικά και μία και δύο φορές. Τί είναι; μνημόνιο να το ξεπετάξουμε αδιάβαστο σαν τις αφεντιές σας;)
	Ιερεμίας

	Δεν ξέρω κατά πόσο αυτό μπορεί να εμπεριέχεται στον εκλογικό νόμο ή σε άλλο νομοσχέδιο αλλά επειδή είναι συναφές της αποτελεσματικότητας της εκλογικής διαδικασίας θα το προτείνω εδώ. Νομίζω ότι χρειάζεται η ανάπτυξη ενός ιστότοπου σε στυλ “κοινωνικού δικτύου” ως παράρτημα του open.gov ή κάποιας άλλης δημόσιας ιστοσελίδας, εντός του οποίου θα παρουσιάζεται περιληπτικό και εκτενές βιογραφικό με όσο το δυνατόν περιεκτικότερες πληροφορίες, όλων των υποψηφίων ανά εκλογική αναμέτρηση και ανά πολιτικό φορέα. Δεν είναι δυνατόν ο πολίτης να ψηφίσει αποτελεσματικά χωρίς να έχει σοβαρή γνώση ενός σημαντικού ποσοστού των υποψηφίων. Είναι άδικο και για τους υποψήφιους. Επίσης νομίζω ότι το ποσοστό των λευκών (όχι όμως των άκυρων ή της αποχής) θα πρέπει να παράγουν άδειες έδρες ώστε όσοι πολίτες είναι δυσανασχετούν να έχουν ένα μέσο εκτόνωσης και να μην στρέφονται σε δημαγωγούς η ανάδειξη των οποίων θα δημιουργήσει φαύλους κύκλους.
	Κώστας Το «μπόνους» ανήκουστο σε όλα τα άλλα κράτη. Κάθε νόμος με «μπόνους» είναι αντισυνταγματικός και παραβιάζει όχι μόνο την αρχή της ισότητας της ψήφου αλλά και αυτή της διάκρισης των εξουσιών. Η αρχή της δεδηλωμένης λέει ότι το κοινοβούλιο πρέπει να εγκρίνει τη νέα κυβέρνηση. Δεν λέει ότι η νομοθετική εξουσία πρέπει να προσαρμόζεται στις ανάγκες της δημιουργίας κυβέρνησης.
	Βασίλης Δημοκρατία σημαίνει ένα κόμμα να λέγετε αυτοδύναμο όταν έχει το 51% σε ψήφους των νόμιμων κατοίκων μιας χώρας. Το ότι δεν καταφέρνει ένα κόμμα να μαζέψει 51% δε σημαίνει ότι θα καταφύγει ο εκλογικός νόμος σε μαθηματικές τεχνικές ώστε να τον ταιριάξει όπου συμφέρει τα κόμματα. Ο Ελληνικός λαός στέλνει μήνυμα δυσαρέσκειας προς τους κυβερνώντες με την αποχή τους από τις εκλογές όχι για να αλλάξουν τον εκλογικό νόμο αλλά για να αλλάξουν τον τρόπο που κυβερνούν.
	Σταματία Η απλή αναλογική, είναι αίτημα πολλών δεκαετιών. Δεν είναι Δημοκρατία η παραποίηση της ψήφου του λαού. Φτάνει πιά!! Πρέπει επιτέλους να μάθετε να συνεργάζεστε, να συζητάτε και να βρίσκετε λύσεις με κοινό σκοπό το καλό της χώρας και του έθνους. Οι καιροί το επιβάλλουν.
	ageor Η Απλή Αναλογική έχει μεγάλη πιθανότητα αποτελέσματος που δεν δίνει κυβέρνηση. Στις χώρες όπου διαβουλεύονται για μήνες για το σχηματισμό κυβέρνησης, ο κρατικός μηχανισμός δεν αναμένει το διορισμό των Γενικών Γραμματέων, για να μπορέσει να λειτουργήσει. Αν θέλουμε να μη χρειαζόμαστε κυβέρνηση για μήνες (πέραν του κενού στην εθνική ασφάλεια), ας λύσουμε πρώτα το πώς λειτουργεί το κράτος _χωρίς_ κυβέρνηση. Αν λύσουμε αυτό, όμως, αυτομάτως ανακύπτει το ερώτημα «Τότε, τι χρειάζεται η δεδηλωμένη;». Ας κυβερνά το πρώτο κόμμα, χωρίς πλειοψηφία στη Βουλή, με την υφιστάμενη νομοθεσία. Κι ας νομοθετεί όποτε μπορεί να εξασφαλίσει τις απαιτούμενες συναινέσεις. Αν θέλουμε αντιπροσωπευτικές μονοκομματικές κυβερνήσεις, ας αξιοποιήσουμε στο νόμο τον τρόπο σκέψης των ψηφοφόρων: θέλω το τάδε κόμμα, αλλά, προκειμένου να έχω κυβέρνηση, ψηφίζω το δείνα, επειδή έχει καλύτερες πιθανότητες να κυβερνήσει από το κόμμα που δεν θέλω με τίποτα. Η πλησιέστερη _επωφελής_ αποτύπωση του σκεπτικού του ψηφοφόρου γίνεται με κάποια εκδοχή Αναλογικής Πολλαπλών Επιλογών. Εκεί, όταν οι πρώτες επιλογές των ψηφοφόρων δεν δίνουν απόλυτη πλειοψηφία, τη δίνει με υψηλότερη πιθανότητα η άθροιση των πρώτων + δευτέρων (+ τρίτων κ.ο.κ.) επιλογών. Έτσι, μεταξύ άλλων: • Καταργείται ο φόβος της χαμένης ψήφου • Οι ψηφοφόροι των μικρών κομμάτων τα ψηφίζουν χωρίς το φόβο του ποιος θα κυβερνήσει τελικά, αφού αυτό τελικά θα εξαρτηθεί _και_ από τη δεύτερή τους επιλογή. • Οι υποψήφιοι δυσκολεύονται να βρίζουν και να συκοφαντούν τους αντιπάλους τους, καθώς διεκδικούν τη δεύτερη ή επόμενη επιλογή των οπαδών τους. • Καταγράφεται και αξιοποιείται με πολύ μεγαλύτερη ακρίβεια η

	πραγματική επιθυμία του εκλογικού σώματος Αυτός, άλλωστε, είναι και ο λόγος που τα κόμματα εξουσίας δεν επιθυμούν αυτή την παραλλαγή. Είναι, ίσως, μοναδική συγκυρία για να γίνει η σχετική συζήτηση. • Μπορεί, π.χ., να κυβερνήσει ακόμα και το τρίτο κόμμα, αν είναι η δεύτερη επιλογή αρκετών ψηφοφόρων! Βρείτε σχετικό υλικό στην Ομάδα ‘Αναλογική Πολλαπλών Επιλογών’ (https://www.facebook.com/groups/RankedChoiceVoting/).
	Νικόλαος Θεωρώ ότι η απλή αναλογική είναι το πλέον δημοκρατικό σύστημα. Η μείωση του αριθμού των Βουλευτών στη Βουλή θα σημάνει και την μείωση της εκπροσώπησης του λαού στο Κοινοβούλιο. Όμως τα λευκά ψηφοδέλτια των ψηφοφόρων πρέπει να αποδίδονται ορθά στον συνολικό αριθμό των Βουλευτών. Δηλαδή με κάποια ποσόστωση επί των ψηφισάντων να περικόπτεται ένας αριθμός Βουλευτών μεταξύ των 200-300, με εξαίρεση τις μονοεδρικές και όχι να χρησιμοποιούνται αυτές οι θέσεις για μπόνους.
	Σίμος Μιχάλης Δεν πιστεύω ότι είναι σωστό να αλλάξει η απλή αναλογική χωρίς να δοκιμαστεί, πρέπει επιτέλους να μάθουμε σαν λαός να συνεργαζόμαστε και να καθόμαστε στο ίδιο τραπέζι και να αποφασίζουμε πάνω σε προτάσεις και θέσεις ανεξαρτήτως πολιτικής κατεύθυνσης μόνο με κριτήριο την καλύτερη και πιο κατάλληλη πρόταση για αυτόν το τόπο. Νομίζω ότι το άγχος των κυβερνώντων και δη της Δεξιάς είναι να μην θέλει να μάθει ο Έλληνας να συνεργάζεται γιατί την εξυπηρετεί το διαίρει και βασίλευε, για να έχει την κουτάλα μόνη της. 1) Να μειωθεί ο αριθμός των Βουλευτών από 300 σε 200 και 2) να μπει όριο στην θητεία των Βουλευτών οι 2 τετραετίες και φυσικά χωρίς σύνταξη γιατί δεν πρέπει να θεωρείται επάγγελμα ο Βουλευτής αλλά λειτούργημα. Η Απλή αναλογική πρέπει να παραμείνει και να στηριχθεί.
	Σωκράτης Κουρτσίδης Δεν συμφωνώ με το «μπόνους» των εδρών στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο. Πιστεύω ότι είναι οπισθοδρόμηση για τη χώρα μας να εφαρμόζει νόμους πέρα της απλής αναλογικής, τη στιγμή μάλιστα όπου αυτή εφαρμόζεται επιτυχώς στην Ευρώπη. Στη Γερμανία π.χ. τα μεγάλα κόμματα συζητούν μήνες ολόκληρους μέχρι να συγκροτήσουν κυβερνήσεις, είτε αυτές είναι κρατιδιακές είτε είναι ομοσπονδιακές. Αυτή η διαδικασία είναι φυσιολογική για τη δημοκρατία. Έχουμε περισσότερο ανάγκη ως λαός να μάθουμε να συζητάμε μεταξύ μας και που και που να «βάζουμε νερό στο κρασί μας» για τα σημαντικά ζητήματα της κοινωνίας μας. Ο αμοιβαίος συμβιβασμός είναι σημαντικό στοιχείο της δημοκρατίας, το οποίο το αποστερούμε από αυτήν όταν το κόμμα με το μεγαλύτερο ποσοστό καταντάει να γίνεται και το «πλειοψηφικό», δίχως να έχει στην πραγματικότητα την πλειοψηφία. Εξάλλου, αυτή είναι και η βασική αρχή της δημοκρατίας. Η πλειοψηφία του λαού κυβερνάει, σεβόμενη πάντα τη μειοψηφία και τις μειονότητες. Είναι, λοιπόν, αντίρροπο προς τη δημοκρατία να δεχόμαστε το γεγονός, ένα κόμμα με ποσοστό του 40% να φτάνει να έχει την κυβερνητική πλειοψηφία, χωρίς τη συνέναιση του υπόλοιπου 60%. Στην πράξη φαίνεται ότι δεν έχουμε πραγματική δημοκρατία, αλλά κάτι ανάμεσα στην πραγματική δημοκρατία και στη βασιλεία, υπό μορφή «πρωθυπουργοκρατίας». Ακόμα και το επιχείρημα να σχηματιστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα μετά τις εκλογές μια σταθερή κυβέρνηση είναι άστοχο, παραπλανητικό και αβάσιμο. Υπάρχουν πάμπολλα παραδείγματα πολλών χωρών στις οποίες χρειάστηκε μεγάλο χρονικό διάστημα για να σχηματιστεί κυβέρνηση, χωρίς αυτό να επηρεάσει ουσιαστικά τη σταθερότητα τους. Το Βέλγιο υφίσταται ακόμα ως κράτος και η Γερμανία συνεχίζει να είναι δυνατή. Ακόμα και η χώρας μας το καλοκαίρι του 2012 υπό την υπηρεσιακή κυβέρνηση του κ. Πικραμένου έχει ένα καλό παράδειγμα να επιδείξει. Επομένως, αυτό που χρειαζόμαστε είναι έναν εκλογικό νόμο με απλή αναλογική. Επιπλέον, θα πρότεινα να γίνει η ψήφος υποχρεωτική για όλους τους πολίτες με την εφαρμογή επιστολικής ψήφου και τη δυνατότητα τα λευκά ψηφοδέλτια να μην προσμετρούνται αυτόματα στα άλλα κόμματα. Μαζί με αυτό χρειαζόμαστε μαθήματα «δημοκρατικής επιμόρφωσης» μέσω των μέσων μαζικής ενημέρωσης και μέσω πολιτικών

	πρωτοβουλιών. Πάρα πολλοί πολίτες δεν γνωρίζουν καν τις έννοιες του διαλόγου και της αμοιβαίας λύσης και δεν έχουν καλλιεργήσει την κοινωνική τους νοημοσύνη μέσα από την ενασχόληση στα κοινά με πρώτιστο γνώμονα την κοινωνία και όχι το προσωπικό συμφέρον. Αν θέλουμε σταθερότητα και πραγματική δημοκρατία, τα παραπάνω είναι οι ακρογωνιαίοι λίθοι για την επίτευξή της.
	Γιώργος Πολλή σωστή η παρατήρηση του «teo» Κάτι ακόμη, όσοι ρίχνουν λευκό ή δεν ψηφίζουν να ψηφίσουν τους θεωρείτε ηλίθιους; και αυτή η στάση είναι μια υπεύθυνη πολιτική στάση που θα πρέπει να αντικατοπτρίζετε στο κοινοβούλιο, αν δεν είναι άξιοι οι πολιτικοί της χώρας να οδηγήσουν το λαό στις κάλπες τότε δεν είναι άξιοι να βρίσκονται στο κοινοβούλιο. Προτείνω οι 300 έδρες να αφορούν το 100% αυτών που έχουν δικαίωμα ψήφου και τα ποσοστά αποχής και λευκών να αφαιρούνται από το σύνολο των 300 Βουλευτών.
	Γιάννης Με όλα τα δεδομένα που προκύπτουν από την έως τώρα αλλά και κατά της διάρκειας διακυβέρνησης του ΣΥΡΙΖΑ συμπεριφοράς σας θεωρώ ως το πιο δίκαιο εκλογικό σύστημα την απλή αναλογική
	Giorgos21 Η δημοκρατία θα πρέπει να βασίζεται στην απλή αναλογική. Γιατί δηλαδή θα πρέπει στην Ελλάδα να καταφρονούνται όλα αυτά που πέτυχαν στο εξωτερικό; Η απλή αναλογική είναι ο πιο αμιγής αντικατοπτρισμός της ευθυμίας του λαού στις εκλογές (άσχετα αν η κυβέρνηση δεν λάβει σοβαρά το γεγονός πως αυτή υπηρετεί τα συμφέροντα και τη βούληση του λαού). Σας φαίνεται λογικό η ΝΔ, έχοντας συγκεντρώσει λίγο πάνω από το 41% των ψηφοδελτίων (συνυπολογίζοντας άκυρα και λευκά, χωρίς τα οποία το ποσοστό πέφτει στο 39,85%) να λαμβάνει 158 έδρες, δηλαδή το 50,66% του συνολικού κοινοβουλίου; Ως υποψήφιος φοιτητής της πληροφορικής, επιστήμης η οποία κάνει εκτεταμένη χρήση της λογικής και των αριθμητικών υπολογισμών, μου προκαλεί μεγάλη ενόχληση η αναντιστοιχία μεταξύ «παράλληλων πινάκων», όπως λέμε στην πληροφορική, των ποσοστών ψηφοδελτίων και των ποσοστών της κατανομής των εδρών.
	Νίκος μο Αφού διαπιστώσουμε ότι όλο αυτό το μαγείρεμα δεν είναι δημοκρατία , να επισημάνω ότι αυτό που πρέπει να αλλάξει είναι ο τρόπος διακυβέρνησης ώστε ο κόσμος να ξαναεμπιστευτεί τα κόμματα και να τους δώσει ποσοστά τέτοια που θα θεωρούνται αρκετά για να λειτουργήσει η δημοκρατία κ όχι αυτό που το ολιγαρχικό σύστημα που πάτε να φτιάξετε! Κ στην τελική ας μάθουμε να συνεργαζόμαστε, κανένα πρόγραμμα δεν περιλαμβάνει την απόλυτη αλήθεια κ αναγκαιότητα για να πάει αυτή η χώρα μπροστά.
	Babis Αλλάξτε νοοτροπία , βελτιώστε την πολιτική ζωή , μηδενίστε τις ακραίες αντιθέσεις , κόμματα ελάτε πιο κοντά. Απλή Αναλογική: δοκιμάστε τη λίγο. Δώστε της ευκαιρίες. Ακόμα δεν ψηφίστηκε καλά καλά, δεν την έχουμε δει καν, γιατί να την αλλάξετε? Αναγκαστείτε να συνεργαστείτε ! Αναγκαστείτε να έχετε ομόνοια ! Αναγκαστείτε να δουλέψετε μαζί για το καλό του τόπου. Σε όλο τον κόσμο γίνεται. Γιατί όχι και στην Ελλάδα? Η Δημοκρατία δεν έχει αδιέξοδα.
	Κωστας Αντωνιάδης Η αναλογία των βουλευτών θα πρέπει να αντικατοπτρίζει την αναλογία των ψηφισάντων πολιτών. Συνεπώς αν ένα κομμα πάρει 25 επί τοις 100, τότε πρέπει να πάρει το 25% των τριακοσίων της βουλής. Σε αντίθετη περίπτωση δεν υπάρχει αντιστοιχία με τους ψηφισαντες και συνεπώς δεν είναι δημοκρατία! Ολοι οι άλλοι τρόποι υπολογισμού είναι παραποίηση του εκλογικού αποτελέσματος. Τέλος!
	Vasgeo

	Και πάλι το πρώτο κόμμα θα είναι όμηρος των υπολοίπων (πρόσφατο παράδειγμα ο νόμος για την ψήφο των αποδήμων). Οπότε αύξηση του αριθμού των εδρών που δίνεται ως μόνους και απόδοση στο πρώτο κόμμα ανεξάρτητα από το ποσοστό. Μόνο έτσι θα μπορεί ένα κόμμα να κυβερνήσει πραγματικά, να εφαρμόσει το πρόγραμμα που το έφερε πρώτο και να μην υπάρχουν δικαιολογίες σε περίπτωση αποτυχίας. Όλα τα υπόλοιπα δημιουργούν προβλήματα στην διακυβέρνηση και την καθαρή εφαρμογή του προγράμματος κάθε κόμματος.
	Ανδρέας Παναγόπουλος Ο εκλογικός νόμος πρέπει να αλλάξει σχετικά με το πότε θεωρείτε ένα κόμμα αυτοδύναμο. Το ποσοστό αυτοδυναμίας της εκλογής του πρώτου κόμματος που έχουμε τώρα παραπέμπει σε ολιγαρχία . Δημοκρατία σημαίνει ένα κόμμα να λέγετε αυτοδύναμο όταν έχει το 51% σε ψήφους των νόμιμων κατοίκων μιας χώρας. Το ότι δεν καταφέρνει ένα κόμμα να μαζέψει 51% δε σημαίνει ότι θα καταφύγει ο εκλογικός νόμος σε μαθηματικές τεχνικές ώστε να τον ταιριάξει όπου συμφέρει τα κόμματα . Ο Ελληνικός λαός στέλνει μήνυμα δυσaréσκειας προς τους κυβερνώντες με την αποχή τους από τις εκλογές όχι για να αλλάξουν τον εκλογικό νόμο αλλά για να αλλάξουν τον τρόπο που κυβερνούν.
	Μιχάλης Μπορεί να αλλάξει ο κάτωθι νόμος ως εξής. 250 + 20 (επικρατείας) έδρες κατανέμονται με απλή αναλογική. Από τις υπόλοιπες 30 έδρες το πρώτο κόμμα (ή σχηματισμός κομμάτων) να λαμβάνει όσες χρειάζεται για να έχει απόλυτη πλειοψηφία (151 Βουλευτές). Αν δεν καταφέρει ούτε με το μόνους των 30 εδρών να συγκεντρώσει πλειοψηφία, τότε με την διαδικασία των διερευνητικών εντολών το μόνους περνάει στο δεύτερο κόμμα και μετέπειτα στο τρίτο κόμμα. Παράδειγμα 1: Το πρώτο κόμμα Α λαμβάνει 42%, το δεύτερο κόμμα Β 38% και το τρίτο κόμμα Γ 10% ενώ 10% των ψήφων λαμβάνουν κόμματα τα οποία δεν εισάγονται στην Βουλή. Το πρώτο κόμμα θα λάβει το $42/90 = 46,6\%$ των 270 εδρών σύνολο 126 έδρες. Από τις υπόλοιπες 30 έδρες λαμβάνει τις απαιτούμενες 25, ενώ οι υπόλοιπες 5 μοιράζονται αναλογικά στα κόμματα με τα μεγαλύτερα ποσοστά. Στην περίπτωση που η κυβέρνηση που θα προτείνει το πρώτο κόμμα δεν συγκεντρώσει 151 έδρες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει διερευνητική εντολή στο πρώτο, δεύτερο και τρίτο κόμμα και τηρείται η ίδια διαδικασία. Παράδειγμα 2: Το πρώτο κόμμα Α λαμβάνει 39%, το δεύτερο κόμμα Β 38%, τρίτο κόμμα 13%, ενώ 10% των ψήφων λαμβάνουν κόμματα τα οποία δεν εισάγονται στην Βουλή. Το πρώτο κόμμα θα λάβει το $39/90 = 43,33\%$ των 270 εδρών, δηλαδή σύνολο 117. Έτσι θα λάβει το σύνολο των 30 εδρών και θα έχει 147 έδρες. Στην περίπτωση κατά την οποία η κυβέρνηση που θα σχηματίσει το πρώτο κόμμα δεν λάβει ψήφο εμπιστοσύνης, θα δοθούν διερευνητικές εντολές. Έστω μέσω των διερευνητικών εντολών το πρώτο και το δεύτερο κόμμα συνεργάζονται. Τότε θα λάβουν $(39\%+38\%)/90$ δηλαδή το 85,5% των 270 εδρών δηλαδή 231 έδρες. Δεδομένου ότι έχουν ξεπεράσει τις 151 δεν χρειάζονται καμία έδρα από το μόνους οπότε αναλογικά μοιράζονται και τις υπόλοιπες 30. Έστω μέσω των διερευνητικών εντολών το πρώτο και το τρίτο κόμμα συνεργάζονται. Τότε θα λάβουν $(39\%+13\%)/90$ δηλαδή το 57,5% των 270 εδρών (156 έδρες). Δεδομένου ότι έχουν ξεπεράσει τις 151 δεν χρειάζονται το μόνους οπότε αναλογικά μοιράζονται στα κόμματα και οι υπόλοιπες 30. Έστω μέσω των διερευνητικών εντολών το δεύτερο και το τρίτο κόμμα συνεργάζονται. Τότε θα λάβουν $(38\%+13\%)/90$ δηλαδή το 56,6% των 270 εδρών (153 έδρες). Δεδομένου ότι έχουν ξεπεράσει τις 151 δεν χρειάζονται το μόνους οπότε αναλογικά μοιράζονται στα κόμματα και οι υπόλοιπες 30.

	Αν δεν σχηματιστεί κυβέρνηση διενεργούνται εκλογές και οι μπόνους έδρες αυξάνονται κατά 10. Σε καμία περίπτωση οι μπόνους έδρες δεν μπορούν να ξεπερνούν τις 60. Αν αυτοτελές κόμμα χρησιμοποιήσει έστω και μια έδρα από το μπόνους των 30 εδρών και σχηματίσει κυβέρνηση δεν έχει δικαίωμα να το χρησιμοποιήσει ξανά για τις επόμενες εκλογές.
	Νικόλας Αίσχος. Το νομοσχέδιο τίθεται για διαβούλευση μόνο 3 ημέρες και μάλιστα Σαββατοκύριακο. Οι έδρες δεν μπορούν να κατανέμονται μια ζωή με το πρώτο κόμμα να παίρνει σχεδόν τα πάντα. Επίσης, το 25% επί των εγκύρων είναι ένα εντελώς αλλοπρόσαλλο και αυθαίρετο όριο. Προφανώς πρέπει κάποτε να μετρήσουν και τα λευκά και τα άκυρα, καθώς εκφράζουν κάποιους συμπολίτες μας, καθώς και να μετρήσουν τα πραγματικά ποσοστά των κομμάτων. Προφανώς, έξυπνος λαός είμαστε, κάτι θα μπορούσαμε να κάνουμε. Ας πούμε, αν 20% είναι λευκά και άκυρα, και η κυβέρνηση έχει συνολικά 40% ή λιγότερο, να μην μπορεί να αλλάξει κάποιους (βασικούς) νόμους σε μία θητεία, αλλά να χρειάζεται επιβεβαίωση και από την επόμενη βουλή. Αν τα λευκά είναι 40%, και η κυβέρνηση έχει συνολικά 30% ή λιγότερο, να μην μπορεί να αλλάξει κάποιους (βασικούς) νόμους καθόλου. Έτσι και το πολίτευμα γίνεται πραγματικά δημοκρατικό και η ψήφος αποκτά πάλι πραγματική αξία. Τέλος, προφανώς πρέπει το πρώτο κόμμα να έχει ένα μπόνους 20-30 εδρών με κάποιον τρόπο, αλλά ως εκεί. Ήδη το 10% της βουλής ως μπόνους είναι τεράστιο νούμερο. Το σωστό είναι να είναι ο νόμος αναλογική (είτε απλή είτε ενισχυμένη με 5-10% επί όλων των ψηφοδελτίων) και μόνο σε περίπτωση επανάληψης των εκλογών να προβλέπεται ενισχυμένη αναλογική με 5-10% επί των εγκύρων, αλλά και με προβλέψεις για την έκφραση των λευκών και των ακύρων, όπως δικλίδες για μη αλλαγές νόμων. Δεν γίνεται κόμματα με 20-30% επί των όλων ψηφοδελτίων να κάνουν μόνα τους κυβέρνηση. Ούτε είναι λογικό να μπορούν να ξεκινάνε αναθεώρηση του συντάγματος ή να περνάνε νέους ποινικούς κώδικες κ.τ.λ. Επιτέλους, η λαϊκή βούληση πρέπει να εκφραστεί πλήρως, ορθώς και λογικώς.
	Κώστας Ο νόμος έχει την αντίφαση ότι κυβέρνηση συνεργασίας 2 κομμάτων με το ίδιο ποσοστό αθροιστικά θα έχει διαφορετικό συνολικό αριθμό βουλευτών ανάλογα με το τι ποσοστό θα πάρει κάθε κόμμα. Πχ 34+6 θα δίνει διαφορετικό αριθμό βουλευτών από το 30+10. Αυτό δεν είναι λογικό.
	Ματζαρής Αθανασιος Θα πρέπει να μειωθεί ο αριθμος των βουλευτων σε διακοσιους οπως προβλεπει και το συνταγμα . Χωρες οπως το Ισραηλ και η Ολλανδια με τον ιδιο πληθυσμο εχουν λιγοτερους βουλευτές. Ειναι μεγαλο το κοστος συντηρησης και φυλαξης μεγαλου αριθμου βουλευτων απο μια χωρα σε οικονομικη κριση. Επισης υπαρχει το παραδοξο να εκλέγονται βουλευτες με ελαχιστες ψηφους γιατι ανηκουν στο πρωτο κομμα ενω αλλοι βουλευτες με μεγαλο αριθμο ψηφων να μην εκλέγονται γιατι ανηκουν σε μικροτερα κομματα . Θα πρεπει λοιπον να καθοριστεί κατώτατο οριο σταυρών προτίμησης προκειμενουν να εκλεγει καποιος βουλευτής πχ. πεντε ή δεκα χιλιάδες σταυροι προτιμησης.θα πρεπει επισης να θεσπιστει το ασυμβιβαστο της θεσης του βουλευτη και του υπουργου .Δεν ειναι δυνατον σε μια δημοκρατια το ιδιο ατομο να προτείνει να ψηφίζει και να εφαρμόζει το νόμο. Θα πρεπει εφοσον οριζεται υπουργος να αντικαθισταται στην βουλή απο τον πρωτο επιλαχόντα σε ψήφους , και οταν παραιτειται απο την υπουργικη θεση θα μπορει να επιστρεφει στα βουλευτικα του καθηκοντα.
	Neverwill Ερώτηση ρητορική αδασούς , τό πρώτο κόμμα παίρνει 29% , όλα τα υπόλοιπα κάτω τού 12% .έχει αυτοδυναμία ? Εννώ ότι ίσως θα έπρεπε να υπάρχει μιά πρόβλεψη για τήν διαφορά 1ου καί επόμενων κομμάτων .

	Τεο Μια άλλη παράμετρος που θα έπρεπε να λαμβάνεται υπόψη για την απόδοση επιπλέον εδρών στο 1ο κόμμα, θα μπορούσε να είναι η διαφορά από το 2ο. Πχ να δίνεται έξτρα 1 έδρα για κάθε ΜΙΑ ποσοστιαία μονάδα πάνω από 25% και μια ή δυο για κάθε μονάδα διαφοράς από το 2ο κόμμα. Δεν είναι λίγο άδικο πχ ένα κόμμα με 40% να πάρει 50 παραπάνω από το δεύτερο που μπορεί να έχει 39,5%;, όταν πχ ένα τρίτο με 12% θα ήθελε να συνεργαστεί και να κυβερνήσει με το 2ο σχηματίζοντας πραγματική πλειοψηφία.
	Ανδρέας Τσολακόπουλος Ένα παράδειγμα: Έστω, ότι το πρώτο κόμμα έλαβε ποσοστό, λίγο πιο κάτω από το 42%, οπότε παίρνει το μπόνους των 50 εδρών και από την αναλογικότητα $250 \times 42\% = 105$ έδρες +1 από τα αδιάθετα, σύνολο 156 έδρες που εξασφαλίζουν την αυτοδυναμία. Αν, όμως, τα κόμματα που έμειναν εκτός βουλής έχουν αθροιστικό ποσοστό 20% (στις εκλογές του Μάιου 2012, παρά την είσοδο στη βουλή 7 κομμάτων, το ποσοστό ήταν 19,2%), τότε το άδηλο μπόνους θα ήταν 50 έδρες, εκ των οποίων οι 25 στο πρώτο κόμμα. Τελικά, το πρώτο κόμμα παίρνει πάνω από 180 έδρες και αλλάζει τα πάντα. Ευχαριστώ. Ένα παράδειγμα: Έστω, ότι το πρώτο κόμμα έλαβε ποσοστό, λίγο πιο κάτω από το 42%, οπότε παίρνει το μπόνους των 50 εδρών και από την αναλογικότητα $250 \times 42\% = 105$ έδρες +1 από τα αδιάθετα, σύνολο 156 έδρες που εξασφαλίζουν την αυτοδυναμία. Αν, όμως, τα κόμματα που έμειναν εκτός βουλής έχουν αθροιστικό ποσοστό 20% (στις εκλογές του Μάιου 2012, παρά την είσοδο στη βουλή 7 κομμάτων, το ποσοστό ήταν 19,2%), τότε το άδηλο μπόνους θα ήταν 50 έδρες, εκ των οποίων οι 25 στο πρώτο κόμμα. Τελικά, το πρώτο κόμμα παίρνει πάνω από 180 έδρες και αλλάζει τα πάντα. Ευχαριστώ.
	Γεώργιος Νικολόπουλος Θεωρώ ότι είναι άκρως επικίνδυνο αυτή την στιγμή για τη χώρα μας με τα τόσα προβλήματα που υπάρχουν να σπεύδει η κυβέρνηση επειδή την βολεύει η συγκυρία να καταθέσει αυτό το νομοσχέδιο το οποίο βέβαια θα γυρίσει μπουμπρακ εις βάρος της. Δεν σπεύδεις να αλλάξεις ένα νόμο πριν καν δοκιμασθεί και να επαναφάιρεις χρεοκοπημένους. Επειδή αυτές οι σκέψεις μου είναι μακριά από τα συμφέροντα που υπηρετεί αυτή η κυβέρνηση και που άλλες κυβερνήσεις μου έδωσαν αυτό το δικαίωμα προτείνω : Άρθρο 1 Μείωση των Βουλευτών από 300 που είναι τώρα σε 200 λόγω και τις μείωσης του πληθυσμού και τις οικονομικής κρίσης που βιώνουμε είναι αρκετοί. Άρθρο 2 Παραμονή του άρθρου 99 Π.Δ.96/2007 παράγ.1 δηλ. το κόμμα ή σχηματισμοί κομμάτων που θα συγκεντρώνουν το 3% στην επικράτεια των εγκύρων ψηφοδελτίων θα μπαίνουν στη βουλή. Παράγ.2 για τον καθορισμό των εδρών που δικαιούται ο κάθε σχηματισμός, το σύνολο των ψήφων που συγκεντρώσε στην επικράτεια θα πολλαπλασιάζεται με τον αριθμό 280 και όχι 250 που είναι τώρα ή με 180 εάν γίνει δεκτό το άρθρο 1 που προτείνω (200)Βουλευτές. Παράγ. 3.α. Στο αυτοτελές κόμμα που συγκεντρώνει 42% και πάνω θα πριμοδοτείτε με 10 έδρες αλλά μόνο εάν συγκεντρώνει την απαιτούμενη πλειοψηφία των 151. Αν δεν υπάρχει πλειοψηφία όλες και η 20 έδρες θα κατανέμονται στα υπόλοιπα κόμματα που θα συμμετέχουν σε κυβέρνηση συνεργασίας που θα προκύπτει από τις διερευνητικές εντολές. Σκοπός του νομοσχεδίου θα πρέπει να είναι οι κυβερνήσεις συνεργασίας για να πάμε μπροστά και όχι πίσω. Άρθρο 3 Ισχύς του Νόμου 7 Ιουλίου 2023.

Άρθρο 02 - Τροποποίηση άρθρου 100 π.δ. 26/2012 (Α' 57)

Οι παράγραφοι 6 έως 8 του άρθρου 100 του π.δ. 26/2012 αντικαθίστανται ως ακολούθως:

«6. Για την κατανομή τυχόν αδιάθετων εδρών υπολογίζεται η διαφορά των εδρών που έχουν διατεθεί, σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους του παρόντος άρθρου, από τις έδρες που δικαιούνται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Στη συνέχεια υπολογίζονται τα ακρησιμοποίητα υπόλοιπα ψήφων των εκλογικών σχηματισμών σε κάθε εκλογική περιφέρεια εκτός από τις μονοεδρικές. Το υπόλοιπο αυτό είναι η διαφορά του γινομένου των εδρών που κατέλαβαν οι παραπάνω σχηματισμοί στην εκλογική περιφέρεια επί το εκλογικό της μέτρο από το σύνολο των ψήφων που έλαβαν στην ίδια εκλογική περιφέρεια.

7. Τυχόν αδιάθετες έδρες διεδρικών και τριεδρικών εκλογικών περιφερειών διατίθενται, κατά σειρά και ανά μία, στον εκλογικό σχηματισμό που εμφανίζει σε καθεμία από αυτές τα μεγαλύτερα ακρησιμοποίητα υπόλοιπα. Εάν σε κάποιο εκλογικό σχηματισμό διατεθούν συνολικά περισσότερες έδρες από όσες δικαιούνται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99, οι πλεονάζουσες αφαιρούνται, ανά μία, από τις τριεδρικές περιφέρειες και αν υπάρξει ανάγκη από τις διεδρικές, στις οποίες εμφανίζει τα μικρότερα ακρησιμοποίητα υπόλοιπα.

8. Οι εκλογικές περιφέρειες που εξακολουθούν να έχουν αδιάθετες έδρες διατάσσονται κατά φθίνουσα σειρά, με βάση τα ακρησιμοποίητα υπόλοιπα του εκλογικού σχηματισμού με το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια που δικαιούται έδρα σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 99. Στον εκλογικό σχηματισμό που έχει το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων στην επικράτεια παραχωρείται ανά μία έδρα από καθεμία από αυτές τις εκλογικές περιφέρειες και ως τη συμπλήρωση του αριθμού των εδρών που ο εκλογικός σχηματισμός δικαιούται, σύμφωνα με τις παραγράφους 3, 4α και 5 του άρθρου 99. Αν πάλι παραμείνουν αδιάθετες έδρες, η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται διαδοχικά για όλους τους εκλογικούς σχηματισμούς που συμμετέχουν σε αυτή, αρχίζοντας από όποιον συγκέντρωσε το μικρότερο αριθμό εγκύρων ψηφοδελτίων σε όλη την επικράτεια προς αυτόν με τον αμέσως μεγαλύτερο.»

Σκίννερ Ανδρέας-Γεώργιος

Η τοπική εκπροσώπηση, που αποτελεί και τον λόγο που οι 285 βουλευτές εκλέγονται σε περιφέρειες και όχι ως Επικρατείας, είναι δυστυχώς έντονα διαστρεβλωμένη.

α) Οι «μικρές» περιφέρειες δυσκολεύονται να αναδείξουν αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση, αφού η κατανομή του μικρού αριθμού εδρών δύσκολα αποδεικνύεται αντιπροσωπευτική ενός πληθυσμού και της ποικιλίας απόψεων εντός αυτού.

β) Η κατανομή των εδρών στις περιφέρειες βάσει του πανελλαδικού εκλογικού αποτελέσματος και όχι του περιφερειακού εκλογικού αποτελέσματος, καταλήγει σε αποτελέσματα όπως αυτό στην Α' Πειραιώς το 2019, όπου η Νέα Δημοκρατία έλαβε 43% της ψήφου, αλλά 83% των εδρών. Ακόμα χειρότερα, στη Δυτική Αττική οι ψηφοφόροι προτίμησαν (έστω και οριακά) τον ΣΥ.ΡΙΖ.Α., αλλά οι βουλευτές της περιφέρειας προέρχονται κατά 75% από τη Νέα Δημοκρατία. Στην Ανατολική Αττική, το τρίτο κόμμα, το Κίνημα Αλλαγής, δεν έλαβε καμία έδρα, αλλά και το Κ.Κ.Ε., και το Μέ.Ρ.Α.25 και η Ελληνική Λύση έλαβαν από μία έδρα, κι ως έλαβαν λιγότερη υποστήριξη. Στη Β' Θεσσαλονίκης ανεδείχθη βουλευτής του Μέ.Ρ.Α.25, παρότι οι ψηφοφόροι προτίμησαν τη Χρυσή Αυγή.

γ) Αυτό το γεγονός αποτρέπει τη συμμετοχή ανεξάρτητων, μεμονωμένων και τοπικών υποψηφίων. Το Κόμμα Ισότητας, Ειρήνης και Φιλίας Βγήκε πρώτο σε δύο περιφέρειες των ευρωεκλογών. Αν συμμετείχε στις εθνικές εκλογές, θα έβγαине πρώτο τουλάχιστον στη Ροδόπη, αλλά θα έμενε χωρίς βουλευτή, επειδή αφενός η απήχσή του είναι τοπικού χαρακτήρα, και αφετέρου γιατί και παμψηφί να έβγαине, δε θα έφτανε το πανελλαδικό 3%.

δ) Αυτό βασίζεται στο γεγονός πως η τοπική αντιπροσώπηση βασίζεται στο πανελλαδικό αποτέλεσμα και όχι στο τοπικό, οπότε δεν είναι πραγματικά τοπική αντιπροσώπηση. Όμως, η τοπική αντιπροσώπηση είναι αναγκαία, ώστε να ληφθούν υπόψη της Βουλής οι τοπικές ανάγκες και τα τοπικά συμφέροντα και για να υπάρχει εξισορρόπηση της επιρροής των ψηφοφόρων των μεγάλων αστικών κέντρων με αυτούς της επαρχίας.

ε) Συμπέρασμα: προτείνεται, εκτός της ακύρωσης του «μπόνους» και της κατάργησης του εκλογικού μέτρου, να διευρυνθούν οι μικρές περιφέρειες (παρομοίως και αντιθέτως με την κατάτμηση των μεγάλων) και κυρίως να προταθεί εκλογικό σύστημα στο οποίο οι τοπική αντιπροσώπηση βασίζεται στο τοπικό αποτέλεσμα. Παραδείγματα αποτελούν η Σουηδία, η Γερμανία, η Νέα Ζηλανδία, κ.ά. Από αυτό προκύπτει πως η τοπική αντιπροσώπηση συνήθως αποτελεί και τη βάση της εθνικής αντιπροσώπησης.

	Παναγιώτης Μπλάνος Ο νέος νόμος δεν θεραπεύει ένα διαπιστωμένο πρόβλημα από την εφαρμογή όλων των ίδιου τύπου νόμων (Σκανδαλίδη, Παυλόπουλου): τη «μετατόπιση» του μπόνους στις «μεσαίες» περιφέρειες (4εδρικές, 5εδρικές, 6εδρικές), όπου παρατηρούνται φοβερά δυσανάλογες κατανομές εδρών. Ενδεικτικά σταχυολογώ: * Α' Πειραιά (εκλογές 2019): ΝΔ 43,7% - έδρες 5 ΣΥΡΙΖΑ 29,7% - έδρα 1 * Ιωαννίνων (εκλογές 2019) : ΝΔ 37,4% - έδρες 4 ΣΥΡΙΖΑ 36,3% - έδρα 1 * Φθιώτιδας (εκλογές 2019) : ΝΔ 43,8% - έδρες 4 ΣΥΡΙΖΑ 31,6% - έδρα 1 * Πιερίας (εκλογές Σεπ 2015) : ΝΔ 32,7% - έδρα 1 ΣΥΡΙΖΑ 32,4% - έδρες 3 Μια λύση θα ήταν η εξής: ένα μέρος του μπόνους να προϋπολογίζεται στις περιφέρειες με μεγάλο αριθμό εδρών, λ.χ. άνω των 10. Π.χ., στην Α' Αθηνών, που έχει 14 έδρες, οι 2 να θεωρούνται του μπόνους και οι 12 να κατανέμονται με το γνωστό μηχανισμό. Επίσης, ο νέος νόμος δεν θεραπεύει ένα άλλο πρόβλημα των ίδιου τύπου νόμων: το ότι η φθίνουσα τάξη των εδρών σε μια περιφέρεια δεν ακολουθεί απαραίτητα τη φθίνουσα σειρά των κομμάτων. Λ.χ., Εύβοια (εκλογές 2019): ΝΔ-36,6%-3 έδρες ΣΥΡΙΖΑ-34,9%-1 έδρα ΚινΑλ-8,5%-0 έδρες ΚΚΕ-5,0%-1 έδρα. Κατανοώ ότι αυτό γίνεται γιατί τα μικρά κόμματα έχουν άνισα κατανεμημένες δυνάμεις και ότι πρέπει να λάβουν τις έδρες τους στις περιφέρειες με τα μεγαλύτερα αξιοσημείωτα υπόλοιπα. Ωστόσο, αυτό δημιουργεί αλγερινή εντύπωση σε τοπικό επίπεδο. Μια λύση θα ήταν η εξής: σε περιφέρειες, όπου παρατηρείται τέτοιο φαινόμενο, το κόμμα στο οποίο διαπιστώνεται η ασυνέχεια (εδώ το ΚινΑλ) να λαμβάνει μία έδρα από το μεγαλύτερο, στο οποίο η αφαίρεση δεν θα δημιουργήσει ασυνέχεια, και να του την επιστρέφει σε τριεδρική (όπου κατά κανόνα εκλέγει βουλευτές με πολύ λιγότερες ψήφους) ή σε πολυεδρική περιφέρεια, χωρίς πάντα να δημιουργούνται ασυνέχειες.
	Ευαγγελος Ο νεος εκλογικος νομος ειναι προς την σωστη κατευθυνση αλλα το μπονους των 50 εδρων πρεπει να υπαρχει απο το 38% και οχι το 40%
	Νικόλαος Πρέπει να υπάρξει ένα χρονικό όριο της θητείας των Βουλευτών. Ότι είναι διαχρονικό καταντά σύστημα. Η βουλευτική σύνταξη θα ήταν σωστό να μην υπάρχει, δεδομένου ότι όλοι εξασκούν κάποιο επάγγελμα. Θα ήταν δυνατό να προσμετρώνται τα χρόνια υπηρεσίας του βουλευτή στο ταμείο του επαγγέλματος του με κάποιον άλλον τρόπο ίσως. Για παράδειγμα διπλά χρόνια ή βαρέα, ή ότι κριθεί πρόσφορο και δίκαιο.
	Κηπουρός Κωνσταντίνος Στο άρθρο 51 του Συντάγματος αναφέρει ότι ο αριθμός των βουλευτών μπορεί να είναι από 200 έως 300 και ότι αυτό ρυθμίζεται με εκλογικό νόμο. Γιατί σε κάθε εκλογικό νόμο αλλάζουν τα ποσοστά και η κατανομή των εδρών και ο αριθμός των βουλευτών παραμένει στο 300. 200-300 προβλέπει το Σύνταγμα. Γιατί πρέπει να έχουμε το maximum? Αυτό θα καθιστούσε την Βουλή πιο ευελικτη και λειτουργική. Δεν θα μπω σε λεπτομέρειες ο καθένας μπορεί να καταλάβει τα οφέλη από μια τέτοια αλλαγή. 200 Βουλευτές!
	Ανδρέας Τσολακόπουλος Για ποια «κυβερνησιμότητα» μιλάμε όταν το 40% αντιστοιχεί στο 24% του πληθυσμού; Γιατί πάνε περίπατο οι διαχρονικές προεκλογικές δεσμεύσεις για αλλαγές; Τι θα γίνει με την ποσόστωση των γυναικών, τη μείωση του αριθμού και της θητείας των βουλευτών και του υπουργικού συμβουλίου, της υποχρεωτικότητας της ψήφου για τη μείωση της αποχής, το ασυμβίβαστο της θέσης του υπουργού και βουλευτή, την άδικη διανομή των εδρών στις περιφέρειες (τετραεδρικές, πενταεδρικές), με το σύστημα +1 κλπ; Ευχαριστώ.

	Ανδρέας Τσολακόπουλος (Πειράματα, στου Κασίδη το κεφάλι). Για ποια «κυβερνησιμότητα» μιλάμε όταν το 40% αντιστοιχεί στο 24% του πληθυσμού; Γιατί πάνε περίπατο οι διαχρονικές προεκλογικές δεσμεύσεις για αλλαγές; Τι θα γίνει με την ποσόστωση των γυναικών, τη μείωση του αριθμού και της θητείας των βουλευτών και του υπουργικού συμβουλίου, της υποχρεωτικότητας της ψήφου για τη μείωση της αποχής, το ασυμβίβαστο της θέσης του υπουργού και βουλευτή, την άδικη διανομή των εδρών στις περιφέρειες (τετραεδρικές, πενταεδρικές), με το σύστημα +1 κλπ; Ευχαριστώ.
	Σιγάλας Στυλιανός Να μπει οριο ως προς της θητείες που μπορεί να έχει κάθε βουλευτής (δηλαδή να μπορεί να έχει δικαίωμα για μέχρι δυο θητείες ώστε να γίνεται και ανανέωση των βουλευτών και να μην υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι το λειτουργήμα το κάνουν επαγγελμα). Επίσης θα πρέπει να καταργηθεί η βουλευτική συνταγή μιας και μιλάμε για λειτουργήμα και όχι για επαγγελμα έτσι και αλλιώς κάποιος ο οποίος έχει βουλευτική ιδιότητα λαμβάνει βουλευτική αποζημίωση.
Άρθρο 03 - Έναρξη ισχύος Τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 54 του Συντάγματος, η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.	ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΑΠΛΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ!
	Πολίτης Καλό είναι να βελτιωθεί η νομοθεσία & για την διευκόλυνση των διαδικασιών να θέτουν υποψηφιότητα (Βουλευτές, Περιφερειακοί, Δημοτικοί Σύμβουλοι κλπ) οι Δημόσιοι, Δημοτικοί Υπάλληλοι. Π.Χ ένας Δημοτικός Υπάλληλος που επιθυμεί να θέσει υποψηφιότητα για τον Δήμο που εργάζεται δεν έχει τη δυνατότητα! Επίσης για άλλο Δήμο ή Περιφέρεια, πρέπει πρώτα να παραιτηθεί, που θα έπρεπε να ισχύει το αντίθετο (αν εκλεγόταν φυσικά). Επίσης θα ήταν στην σωστή κατεύθυνση αν θα είχε κάποιες οικονομικές διευκολύνσεις (αν δεν είχε υποστήριξη κόμματος).
	Vasgeo Κάποτε θα ήταν καλό να αρχίσει μια κουβέντα σχετικά με την απόδοση ψήφου κατόπιν εξετάσεων. Γιατί για να πάρεις δίπλωμα ή πτυχίο πρέπει να δώσεις εξετάσεις και για την ψήφο (που είναι απείρως πιο σημαντική) όχι; Έτσι θα έχουμε μια ένδειξη (τουλάχιστον) ότι αυτοί που ψηφίζουν κατανοούν και ξέρουν κάποια βασικά πράγματα σχετικά με την λειτουργία της κοινωνίας, της οικονομίας, ότι έχουν μια στοιχειώδη γνώση ιστορίας, κτλ. Παράξενο και ίσως αιρετικό αλλά ίσως είναι ο μόνος τρόπος για να μην πολίτες που ψηφίζουν όποιον πουλάει φύκια για μεταξωτές κορδέλες και συμπεριφορές όπως το «κίνημα δεν πληρώνω».

Γ. Διάρκεια διαβούλευσης και συνοπτική παρουσίαση των σχολίων επί της αρχής & Συμπερασματικές παρατηρήσεις επί της διαβούλευσης

Ο Υπουργός Εσωτερικών έθεσε σε διαβούλευση το σχέδιο νόμου για την Εκλογή Βουλευτών και κάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς και πολίτες να συμμετάσχουν, προκειμένου υποβληθούν απόψεις που θα βελτιώσουν τις προτεινόμενες διατάξεις. Στη διαβούλευση υπεβλήθησαν **πενήντα τέσσερα (54) σχόλια** συνολικά για τρία (3) άρθρα διατάξεων. Η

πλειοψηφία των εκφράσεων που διατυπώθηκαν ήταν η υιοθέτηση ενός μοντέλου αναλογικού εκλογικού συστήματος με την γενική αιτιολογία «περί ισότητας της ψήφου», χωρίς ωστόσο αυτό να αιτιολογείται ειδικώς και κυρίως χωρίς να αντικρούονται τα επιχειρήματα που περιγράφονται στην αιτιολογική έκθεση, ως προς την ανάγκη κατάργησης του αναλογικού μοντέλου κατανομής εδρών. Εκφράζονται ευχαριστίες στο σύνολο των συμμετεχόντων.